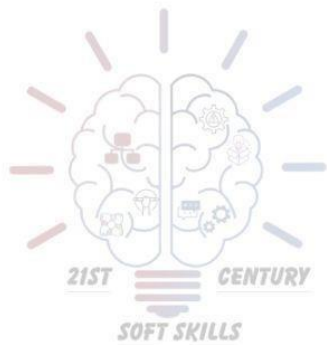

BŪTISKĀKĀS 21. GADSIMTA VISPĀRĪGĀS
PRASMES PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS
SKOLOTĀJIEM

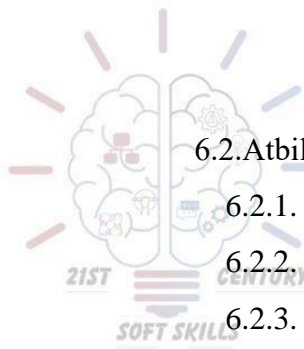
21ST CENTURY
SOFT SKILLS

2021

SATURA RĀDĪTĀJS

IEVADS	4
1. PĒTĪJUMA MĒRĶAUDITORIJA UN APJOMS	6
1.1. Pētījuma mērķa auditorija	6
1.1.1. Mērķa grupu raksturojums	6
1.2. Mērķa grupas reģistrs	7
1.3. Pētījuma ierobežojumi	9
2. APTAUJAS IZSTRĀDE UN METODOLOĢIJA	11
2.1. E-formas priekšrocības	11
2.2. Anonīma aptauja	12
2.3. Saturs	13
3. RESPONDENTI	15
4. APTAUJAS REZULTĀTI – LATVIJA	17
4.1. Atbildes no mērķa grupām Latvijā	17
4.2. Atbildes no mērķa grupas Latvijā un Eiropā	20
4.2.1. Skolotāji	20
4.2.2. Izglītības guvēji	22
4.2.3. Nozares uzņēmumi	23
4.2.4. Visas mērķa grupas Latvijā un Eiropā	24
4.2.5. Prasmju grupas jeb “prasmju kopas”	26
5. APTAUJAS REZULTĀTI - NĪDERLANDE	27
5.1. Mērķa grupu atbildes Nīderlandē	27
5.2. Atbildes no mērķa grupām Nīderlandē un Eiropā	29
5.2.1. Skolotāji	29
5.2.2. Izglītības guvēji	31
5.2.3. Nozares uzņēmumi	32
5.2.4. Visas mērķa grupas Nīderlandē un Eiropā	33
5.2.5. Prasmju grupas jeb “prasmju kopas”	35
6. APTAUJAS REZULTĀTI – SPĀNIJA	36
6.1. Spānijas mērķa grupu atbildes	36

6.2. Atbildes no mērķa grupām Spānijā un Eiropā	40
6.2.1. Skolotāji	40
6.2.2. Izglītības guvēji	41
6.2.3. Nozares uzņēmumi	42
6.2.4. Visas mērķa auditorijas Spānijā un citur Eiropā	44
6.2.5. Prasmju grupas jeb “prasmju kopas”	45
7. APTAUJAS REZULTĀTI	46
7.1. Visu mērķa grupu atbildes	46
7.2. Visās mērķa auditorijās	49
7.3. Prasmju grupas jeb “kopas”	49
8. SECINĀJUMI NO APTAUJAS	52

IEVADS

Šis ziņojums ir sagatavots Erasmus+ KA2 stratēģiskās partnerības projekta Nr. 2020-1-LV01KA202-077561 “21. gadsimta vispārīgās prasmes PI skolotājiem (“21st century soft skills for teachers in VET”). Projekta partneri ir Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums (Latvija), ROCvA - MBO Lidostas koledža (Nīderlande; *ROCvA - MBO College Airport*) un FU Tenerifes starptautiskā akadēmija (Spānija; *FU International Academy Tenerife*). Projekta “21. gadsimta vispārīgās prasmes PI skolotājiem” mērķis ir izglītot profesionālās izglītības (PI) skolotājus un sagatavot viņus šo prasmju pielietošanai izglītības procesā.

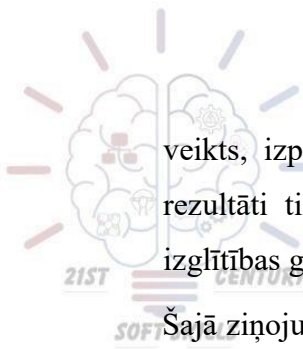
Pirmais intelektuālā darbība rezultāts – lai noteiktu PI skolotājiem nepieciešamās vispārīgās prasmes un izprastu apmācību vajadzības, veikt 21. gadsimta vispārīgo prasmju analīzi un definēt 5 būtiskākās vispārīgās prasmes. Pasaules Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) starptautiskajā stratēģiskajā dokumentā “Izglītības un prasmju direktoriāts” definētās 21. gadsimta vispārīgo prasmju saraksts bija izejas punkts pētījuma uzsākšanai. OECD saraksts ir diezgan plašs, līdz ar to projekta partneri pārskatīja prasmes, prioritāri izvirzot 37 vispārīgās prasmes. Pilns prasmju saraksts atrodams [šeit](#). Izvēlētas prasmes tika sagrupētas četrās grupās:

- radošuma kopa ar prasmēm: radošā domāšana, dizaina domāšana, nestandarta domāšana, inovācija un iniciatīva;
- starpkultūru prasmju un daudzveidības kopa ar prasmēm: starpkultūru prasme, dažādība, iecietība, empātija, sadarbība, problēmu risināšana un spēja pielāgoties;
- mūžizglītība kopa ar prasmēm: mācīšanās mācīties, kritiska domāšana, pašvērtēšana un pašrefleksija
- IKT, komunikācijas un prezentēšanas kopa ar prasmēm: informācijas valdība, publiska runa (tiešsaistē un attālināti), prezentēšana (tiešsaistē), komunikācija un tīklošana.

Sākotnēji prasmes tika definētas angļiski, tad tulkotas projektu partneru nacionālajās valodās.

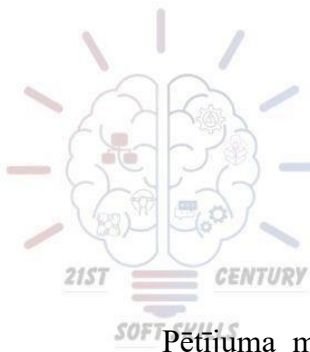
Prasmju skaidrojumi un definīcijas tika aprakstīti partneru nacionālajās valodās.

Projekta ietvaros Top 5 prasmēm, kuras ir definētas šīs izpētes gaitā, tiks izstrādāti mācību materiāli un izveidots mācību kurss skolotājiem vispārīgo prasmju apguvei. Pētījums tiks

veikts, izplatot anketu PI skolotājiem, izglītības guvējiem un darba devējiem, un iegūtie rezultāti tiks analizēti. Pētījumu veido 4 daļas: anketa skolotājiem (1.uzdevums), anketa izglītības guvējiem (2.uzdevums), anketa darba devējiem (3.uzdevums) un šis ziņojums.

Šajā ziņojumā ir sniegta informācija par to, kā tika izvēlēta mērķauditorija (1.nodaļa), anketas izstrādes process un metodoloģija (2.nodaļa) un anketas respondenti (3.nodaļa). Anketu rezultātu analīze par katru valsti atrodama no 4. līdz 7.nodaļai. Ziņojuma noslēgumā apkopots anketēšanas rezultātu kopsavilkums, vispārīgo prasmju tops un apraksts.

1. PĒTĪJUMA MĒRĶAUDITORIJA UN APJOMS

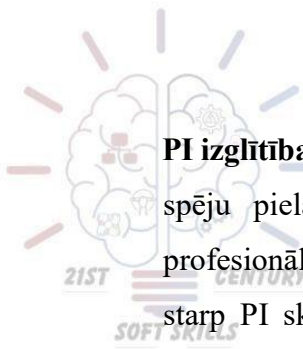
1.1. Pētījuma mērķa auditorija

Pētījuma mērķauditorija būtisko 21. gadsimta vispārējo PI skolotāju prasmju un mācību vajadzību analīzei (*Analysis of essential 21st century soft skills for teachers in VET and their needs for training*) tika definēta projekta izstrādes posmā un to veido iesaistīto organizāciju PI skolotāji. Šāda mērķauditorija būs visā projekta īstenošanas periodā. PI skolotāju vajadzība ir pārliecība darbā ar izglītības guvējiem, lai viņus sagatavotu nezināmajai nākotnei. Kādas ir skolotāju vajadzības? Tā ir 21. gadsimta prasmju iemācīšanās pašiem sev, apgūstot prasmes kā mācīt. Metodes mācīties, apgūt jaunas prasmes kopā ar izglītības guvējiem teorētiskajās un praktiskajās mācībās profesionālajā izglītībā. Tas arī ir iemesls, kādēļ projekta partneri veica pētījumu dažādās ar PI saistītās vidēs, iesaistot PI izglītības guvējus un kompānijas, kas sadarbojas ar PI iestādēm.

Katra no pārstāvētajām grupām dod būtisku ieguldījumu kopējā pētniecības rezultātā, kas pētījumu datu analīzes veidā noteiks svarīgākās vispārīgās prasmes, kuras iegūs projekta partnerskolu skolotāji. Projekta rezultātus var brīvi izmantot arī citas ieinteresētās puses Eiropas Savienībā un ārpus tās.

1.1.1. Mērķa grupu raksturojums

PI skolotāji – skolotāji, kas spēj strādāt ar pamatprasmēm – prasmes, kuras viņi paši ir apguvuši un spēj pielietot, lai veidotu savu izglītības guvēju prasmes. Skolotājiem ir noteicošā loma, mācot 21. gadsimta prasmes izglītības guvējiem. Mainīgajos apstākļos tieši skolotāji ir tie, kuriem ir prasīts pielāgoties visātrāk, lai spētu nodrošināt modernu izglītību īsā laika posmā. Pat, ja viņi paši to neapgūst pilnībā. Atbildot uz anketas jautājumiem, skolotāji dod arī atgriezenisko saiti par prasmēm, kuras viņi uzskata par nepieciešamām un kuras jau prot mācīt PI izglītības guvējiem.

PI izglītības guvēji – vispārīgo prasmju apgūšana 21. gadsimtā balstās uz gatavību nākotnei un spēju pielāgoties mainīgajam darba tirgum, un pielietot nepieciešamās prasmes savā profesionālajā darbībā. PI izglītības guvēju sniegtās atbildes ļauj noteikt saskarsmes punktus starp PI skolotāju vajadzībām un jauniešu redzējumu par 21. gadsimta vispārīgo prasmju klātbūtni PI. Izglītības guvēju pārstāvētais viedoklis ir būtisks, jo bieži vien prasmes, kas tiek mācītas PI izglītības guvējiem, ir tādas, kuras PI izglītības guvēji paši prot labāk kā skolotāji.

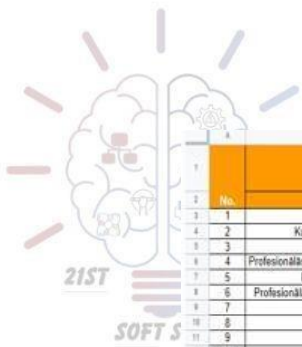
Nozares uzņēmumi – nozares uzņēmumu īpašnieki un pārstāvji ir tieši iesaistīti profesionālās izglītības īstenošanā projektu dalībnieku partnervalstīs. Profesionālās izglītības procesa pamatā ir izglītības guvēju sagatavošana profesionālās karjeras attīstībai un darbu šajos ar nozari saistītajos uzņēmumos. Katrā jomā ir nepieciešams vispārīgo prasmju kopums, kuru uzņēmumi sagaida, ka izglītības guvēji, potenciālie uzņēmuma darbinieki, nozares pārstāvji, pieletos darba procesā. Tajā pašā laikā PI organizācijas ne vienmēr pieprasa visas 21. gadsimta prasmes, bet dažas no tām ir svarīgas un pieprasītas konkrētā profesionālajā sektorā. Lai apzinātu šīs prasmes, katrs projekta partneris aicināja vismaz desmit nozares organizācijas paust savu viedokli, sniedzot atbildes uz projekta anketas jautājumiem.

1.2. Mērķa grupas reģistrs

Uzsākot darbu pie pētījuma, paralēli aptaujas jautājumu sagatavošanai un aptaujas izstrādei, katra projekta partnerorganizācija izvirzīja un identificēja savas mērķa auditorijas dalībniekus atbilstoši projekta koordinātoru izstrādātajai atlases formai “Mērķu grupas reģistrs”.

Katrs partneris mērķa grupas reģistrā identificēja savu mērķa auditoriju atbilstoši noteiktajiem kritērijiem:

- dažādu līmeņu PI iestādes (profesionālās koledžas, universitātes un citas);
- PI institūcijas (piemēram, nacionālās Erasmus+ aģentūras);
- nozares uzņēmumi (prakses īstenoņāji projekta partnerskolu izglītības guvējiem);
- ES PI pārstāvji (skolotāji, izglītības guvēji, ES PI organizācijas, izglītības guvēji).

Target Group Registry - Latvian VET schools with VECC status					
No.	Name of the institution	Contact information	Website	Date sent survey	No. of formal staff
1	Daugavpils tehnikums (PIKC)	dv@daugvt.lv	http://www.daugvt.lv/index.php/	11.01.2021	N/A (Organ. members: 100)
2	Kuldīgas Tehnoloģiju un Tūrisma tehnikums (PIKC)	lss.justala@gmail.com	http://www.kuldigestehnikums.lv/	11.01.2021	N/A (Organ. members: 100)
3	Ogres tehnikums (PIKC)	lss.justala@gmail.com	http://www.ogvt.lv/	11.01.2021	N/A (Organ. members: 100)
4	Profesionālās izglītības kompetences centrs "Liepājas Valsts tehnikums"	zane.abolpene@lvt.lv	http://www.lvt.lv/	14.02.2021	N/A (Organ. members: 100)
5	Kandavas Lauksaimniecības tehnikums (PIKC)	info@kandavastehnikums.lv	http://kandavastehnikums.lv/kontaki	15.02.2021	N/A (Organ. members: 100)
6	Profesionālās izglītības kompetences centrs "Rīgas Valsts tehnikums"	kanceleja@rvt.lv	http://www.rvt.lv/	16.02.2021	N/A (Organ. members: 100)
7	Jelgavas tehnikums (PIKC)	info@jelgavastehnikums.lv	http://www.jelgavastehnikums.lv/	17.02.2021	N/A (Organ. members: 100)
8	Saldus tehnikums (PIKC)	info@saldustehnikums.lv	https://www.saldustehnikums.lv/	18.02.2021	N/A (Organ. members: 100)
9	Smiltenes tehnikums (PIKC)	smiltenevsk@smiltenestehnikums.lv	http://www.smiltenevsk.lv/	19.02.2021	N/A (Organ. members: 100)
10	Valmieras tehnikums (PIKC)	skola@vovsk.lv	https://www.valmierastehnikums.lv/	20.02.2021	N/A (Organ. members: 100)
11	Ventpils tehnikums (PIKC)	info@ventpilstehnikums.lv	http://www.pkc.lv/	21.02.2021	N/A (Organ. members: 100)
12	Rīgas Stāla un modes tehnikums sekretare (PIKC)	ramt@rsm.lv	http://www.rsm.lv/	22.02.2021	N/A (Organ. members: 100)
13	Rīgas Mākslas un mediju tehnikums (PIKC)	rmm@rmm.lv	http://www.rmm.lv/	23.02.2021	N/A (Organ. members: 100)
14	Valsts SIA Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums (PIKC)	rnt@rnt.lv	https://www.rnt.lv/	10.02.2021	200

Attēls 01. Mērķa grupu reģistra kritēriji

(Avots: Saskaņā ar projekta Mērķa grupas reģistra datiem)

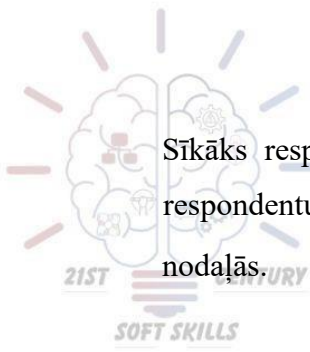
Pamatojoties uz projekta pieteikumu, Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums ir atbildīgs par informācijas izplatīšanu, tostarp aptaujas izplatīšanu nevalstiskajām organizācijām – *European Association of Hotels and Hospitality Schools (CHASE)* un *European association of hotel and tourism school (AEHT)*.

Kopumā uz projekta partneru izveidoto mērķauditoriju sarakstu tika nosūtīts tabulā 01 norādītais anketu skaits.

Projekta partneris → Mērķa grupa ↓	Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums	MBO Lidostas koledža	FU Tenerifes starptautiskā akadēmija
PI iestādes katrā valstī	17	11	0
Ar PI saistīti kontakti	3	0	162 (indivīdi)
Nozares uzņēmumi	10	20	18
ES PI skolas un mācību centri	50 PI skolas – 2 (org.VET sch. - 2 (Org. dalībņ.))	0	22

Tabula 01. Katra partnera kopskaitā iesaistītā mērķauditorija

(Avots: Saskaņā ar projekta Mērķa grupas reģistra datiem)

Sīkāks respondentu raksturojums, kā arī pamatojums par mērķa grupas reģistrā iekļauto respondentu skaitu un katrā partnervalstī iesniegto aptauju skaitu, ir ziņojuma 4., 5. un 6. nodaļās.

1.3. Pētījuma ierobežojumi

Sākot darbu pie aptaujas izplatīšanas un vēršoties pie respondentiem, katra partnerorganizācija vadījās pēc projektā paredzētajiem kritērijiem, atbilstoši Mērķa grupas reģistram un pēc noklusējuma – projekta pieteikumam. Uzsākot pētījumā paredzēto anketēšanu, kā arī tā īstenošanas procesu, katra partnerorganizācija saskārās ar ierobežojumiem. Atkarībā no katras partnerskolas specifikas pētījuma ierobežojumi atšķiras, jo tiem ir dažādi cēloņi.

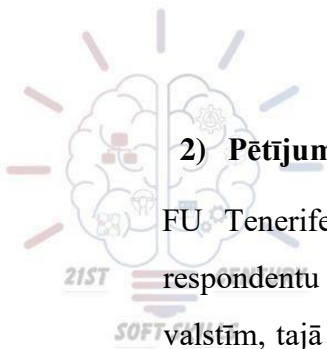
Ierobežojumi, kuri radās pētījuma laikā, skaidro sākotnēji noteikto sasniedzamo rezultātu sasniegšanu, kādēļ sasniegti mazāki rādītāji, nekā sākotnēji plānots projekta pieteikumā (ieskaitot mērķa grupas). Ierobežojumi pētījuma procesā ietekmē arī pētījumu galvenā mērķa sasniegšanu, tādēļ pētījuma gaitā tika piemērotas nepieciešamās aktivitātes mērķa sasniegšanai.

1) Pētījuma ierobežojumi Latvijā:

Aptauja tika izplatīta projekta konsorcijs partnerskolās – Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikumā, kā arī starp citām PI iestādēm Latvijā. Mērķa grupā ir izglītības guvēji dažādās PI iestādēs.

Lai noskaidrotu nozares uzņēmumu patieso viedokli par PI iestādēm, izvēle tika veikta starp tiem uzņēmumiem, kuri nodrošina prakses vietas Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma audzēkņiem. Aptauja tika izplatīta, ievērojot līdzsvaru starp dažādām mērķa grupām.

Kā norādīts apakšnodaļā 1.2 “Mērķa grupas reģistrs”, Rīgas tūrisma un radošās industrijas tehnikums bija atbildīgs par informācijas izplatīšanu, tā skaitās aptaujas, nevalstiskām organizācijām Eiropas Viesnīcu un Viesmīlības skolu asociācijai (CHASE) un Eiropas viesnīcu un tūrisma skolu asociācijai (AEHT). Kā Eiropas Savienības profesionālās izglītības un apmācības iestāžu organizācijas, tās apvieno vairāk nekā 200 izglītības iestādes, kas nodrošina projektu ar pietiekamu respondentu skaitu visās mērķa grupās no Eiropas.

2) Pētījuma ierobežojumi Spānijā:

FU Tenerifes starptautiskajai akadēmijai ir ierobežots respondentu skaits, īpaši spāņu respondentu vidū. Minētās akadēmijas lielākā daļa profesionālās izglītības guvēju ir no citām valstīm, tajā skaitā no maziem mācību centriem. Neskatoties uz to, šie respondenti ir vērtīgs informācijas avots.

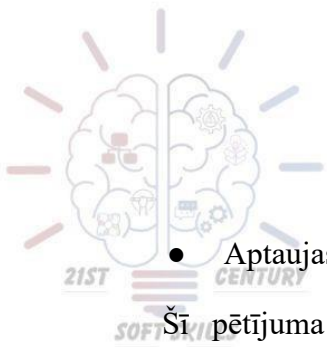
Pētījuma galvenā mērķauditorija ir profesionālās izglītības skolotāji, un profesionālās izglītības guvēju un nozares uzņēmumu ieguldījums ir būtisks rezultātam. Darbs ar abām mērķa grupu auditorijām, mūs iesaista pētījuma tēmā un sniedz noderīgu ieskatu.

Ierobežotais informācijas daudzums, īpaši nelielais spāniski runājošo respondentu skaits, ir jāuzlabo turpmākai izpētei. Tomēr apkopotā informācija ir nozīmīga un būtiska pētījumam.

3) Pētījuma ierobežojumi Nīderlandē:

Anketu ar e-pasta starpniecību izplatīja MBO Lidostas koledžā. Tā tika nosūtīta visiem koledžas skolotājiem un izglītības guvējiem. Ceļojumu un viesmīlības izglītības guvējus papildus ar lūgumu aizpildīt anketu uzrunāja viņu mentori. Ceļojumu un viesmīlības programmu kolēģi atgādināja par aptaujas aizpildīšanu ne vien ar e-pasta starpniecību, bet arī izmantojot Microsoft Teams.

Papildus MBO Lidostas koledža izplatīja anketu pārējām 11 koledžām, kas pieder ROC van Amsterdam-Flevoland grupai – sazinājās ar katras koledžas internacionalizācijas koordinatoriem un lūdza izplatīt aptauju savā koledžā. Aptauja tika nosūtīta arī 20 uzņēmumiem, ar kuriem Ceļojumu un viesmīlības nodaļa sadarbojas visciešāk. Pastāv iespēja, ka Covid krīze un vesels gads, strādājot tiešsaistē, ir padarījis izglītības guvējus, skolotājus un uzņēmumu darbiniekus “nogurušus no ekrāna”, tādēļ viņi bija mazāk motivēti aizpildīt aptaujas.

2. APTAUJAS IZSTRĀDE UN METODOLOĢIJA

- Aptaujas izstrāde

Šī pētījuma mērķis bija noskaidrot, uz kādām vispārīgām prasmēm projektam būtu jākoncentrējas, lai nodrošinātu pedagogu prasmju atbilstību globālajām mainīgajām prasībām, ko virza globalizācija un informācijas un komunikāciju tehnoloģiju (IKT) attīstība, un pāri visam – vērtību daudzveidība mūsu sabiedrībā. Mēs strādājām kopā, lai izveidotu šo anketu un pēc iespējas labāk īstenotu pētījuma mērķi. Rezultāts palīdzēs mums izlemt, kuras vispārīgās prasmes vēl jāpilnveido, un kurām nepieciešams izstrādāt jaunus mācību materiālus profesionālās izglītības skolotājiem.

- Izvēlētā forma: Anonīma anketa e-formātā

Mūsdienās liela daļa cilvēku ikdienas darbu pavada pie datora, īpaši izglītības guvēji un profesionāļi. Ņemot vērā šo faktoru, bija būtiski izveidot anketu, kas ir lietotājiem draudzīga un ātri aizpildāma. Meklējot vienkāršu un efektīvu paņēmieni mūsu izpētei, mēs izvēlējāmies elektronisko formātu, kā mūsdienām piemērotāko risinājumu anketēšanai.

2.1. E-formas priekšrocības

E-forma jeb digitālās formas gūst aizvien lielāku popularitāti dažādās nozarēs. Tam ir dažādi iemesli:

- efektivitāte: datus iesējams atjaunināt un apstrādāt reāllaikā. Digitālā formā kļūdu iespēja ir neliela, jo tiek izslēgta manuālā apstrāde. Tas piedāvā tūlītēju atskaites veidošanu un drošu pētījumu datu vākšanas veidu.
- attālināta piekļuve: anketai var piekļūt no jebkuras vietas, kurā pieejams internets. Tā kā cilvēki jau pavada laiku tiešsaistē, šis ir ērts veids kā viegli piedalīties izpētē.
- labai draudzīgi un bezmaksas: elektroniskā forma ekonomē papīru. Lietot mazāk papīra, ir ne vien draudzīgi videi, bet arī ietaupa izmaksas. Neviena lieka kopija netiek nedz drukāta, nedz pazaudēta.

2.2. Anonīma aptauja

Mēs izlēmām veikt anonīmu anketēšanu, lai dalībniekiem radītu drošības un uzticēšanās sajūtu, sajūtu, ka viņu atbildes ir novērtētas un līdzvērtīgas.

Pastāv lielāka iespēja, ka cilvēki paudīs savu patieso viedokli, ja zinās, ka viņu atbildes būs anonīmas. Turklāt, partneri vienojās, ka identificējamas aptaujas nedos papildu vērtību aptaujai vai secinājumiem.

- Izkārtojums

Mērķis bija izvēlēties uzrunājošu un vienkāršu izkārtojumu, lai nodrošinātu vieglu uztveri un lasāmību.

- Nosaukums un QR kods galvenajam virsrakstam

**21. gadsimta skolotājiem
nepieciešamas jaunas
prasmes.**

Un jūs varat mums palīdzēt izveidot piemērotu apmācību programmu to apguvei.

Attēls 02. Nosaukums un QR kods (Avots: aptauja)

Virsraksts parāda šīs aptaujas mērķi un aktīvi aicina, lai respondenti kopā ar mums veido ideālas programmas. Tas bija paredzēts, lai veicinātu respondentu interesi piedalīties tādas nākotnes veidošanā, kas nākotnes profesionāļiem ir nepieciešama. Mēs izvēlējāmies iekļaut QR kodu, lai optimizētu aptaujas mērķa saprotamību. Kods ir tieši piesaistīts projekta galvenai lapai ar detalizētu projekta informāciju.

- Ievaddaļa (Ievads)

Apraksta sākumā īsi norādīts šīs aptaujas mērķis un nolūks. Šādā veidā dalībniekam tiek sniegta svarīgākā informācija pirms atbildēm uz anketas jautājumiem. Tas palīdz padarīt aptauju skaidru un saprotamu respondentiem.

- Vērtēšana

Izvēlējamies desmit zvaigzņīšu vērtēšanas sistēmu. Mazākā vērtība ir vienai zvaigznītei, līdz pat visām desmit zvaigznēm, kas rāda patiešām svarīgas trūkstošās iemaņas.

Sniedzot vairāk iespēju, respondentiem bija vieglāk un mēs saņēmām svarīgus datus. 0-10 novērtējuma skala ir veids, kā nodrošināt mums ticamu vidējo rādītāju. Tas palielina mainību un diferenciaciju. Turklāt, lai atvieglotu mums un dalībniekiem šo skalu, mēs saglabājam konsekvenci visā anketā.

Radošā domāšana *

domāšana ārpus rāmjiem, ienesot svaigu, un reizēm arī netradicionālu perspektīvu savā darbā.

mazāk svarīgi ☆☆☆☆☆☆☆☆ vissvarīgākais

Attēls 03. 10 zvaigzīšu vērtējums (Avots: aptauja)

2.3. Saturs

- Dalībnieki

Mēs sākam aptauju, noskaidrojot, kas būs respondenti. Tas deva mums daudzveidīgu informāciju. Par to vairāk var izlasīt nodaļā Mērķa auditorija.

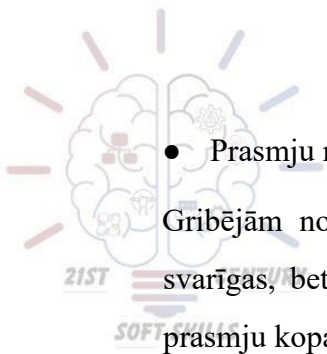
Es esmu *

audzēknis skolotājs uzņēmuma pārstāvis

Attēls 04. 1.jautājums (Avots: aptauja)

- Prasmes

Mēs iedalījām izvēlētajās 21.gadsimta prasmes 4 kategorijās ar apakškategorijām no 7 līdz 4 prasmēm katrā kategorijā. Zem katras prasmes tika sniegts īss skaidrojums, lai nodrošinātu, ka visi dalībnieki tiešām izprot šīs prasmes. Par prasmju izvēli vairāk lasāms Ievadā.

- Prasmju nozīme

Gribējām noskaidrot, kuras prasmes ir vispieprasītākās. Mēs zinām, ka visas prasmes ir svarīgas, bet dažas jau ir klātesošas PI. Aptaujas pēdējā daļā lūdzām dalībniekus sakārtot prasmju kopas secībā no svarīgākās uz mazāk svarīgo pašā apakšā.

Lūdzu sagrupējiet sekojošās prasmes no vissvarīgākajām (augšpusē) līdz mazāk svarīgajām (apakšā):

Lūdzu novērtējiet, cik svarīgas ir šīs prasmes *

Mūzizglītība	☰
IKT, komunikācija, prezentēšana	☰
Starpkultūru prasmes un daudzveidība	☰
Radošums	☰

Attēls 05. Pēdējais jautājums (Avots: aptauja)

- Valoda

Aptauja tika sastādīta angļu valodā, tulkota spāņu, holandiešu un latviešu valodās. Katrs partneris bija atbildīgs par tulkojumu nacionālajā valodā.

- Pārskatīšana un izmēģināšana

Pēc anketas izstrādes pabeigšanas notika tiešsaistes tikšanās ar partneriem, kurā visi partneri sniedza galīgo apstiprinājumu. Anketas visās valodās tika rūpīgi pārbaudītas, pirms izplatīšanas mērķauditorijai.

- Izplatīšana

Anketa tika nosūtīta e-pasta ziņojumā visām projekta partneru sadarbības PI skolām, izglītības guvējiem, skolotājiem, kā arī PI skolu darbiniekiem un attiecīgajiem nozares uzņēmumiem un publicēti partneru sociālo plašsaziņas līdzekļu platformās. Visi izplatīšanas veidi iekļauti Mērķa auditorijas reģistra dokumentā (kā norādīts nodaļā Mērķa auditorija).

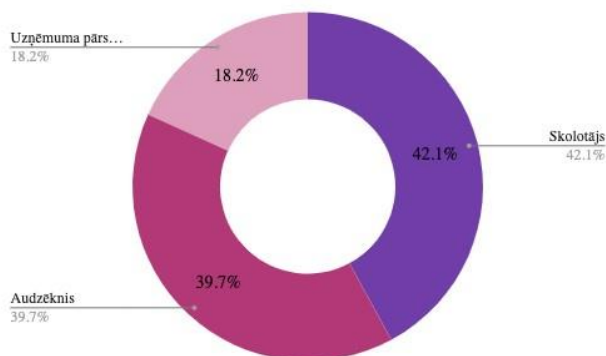
- Datu apkopošana un apstrādāšana

Dati tika apkopoti automātiski un apstrādāti, izmantojot *WordPress* platformu. Rezultāti tika lejupielādēti Excel formātā un saglabāti koplietojamajā *Google Drive* mapē. Turpmākajā ziņojumā ir iespēja iepazīties ar rezultātiem.

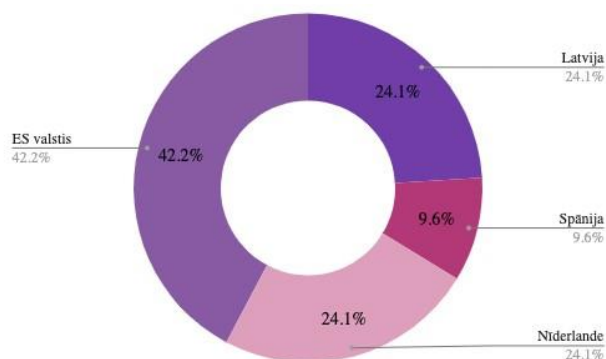
3. RESPONDENTI

Kopumā aptaujā piedalījās 373 respondenti. 157 respondenti pārstāv galveno projekta mērķa auditoriju – PI skolotājus, 148 profesionālās izglītības guvēji un 68 respondenti no nozares uzņēmumiem.

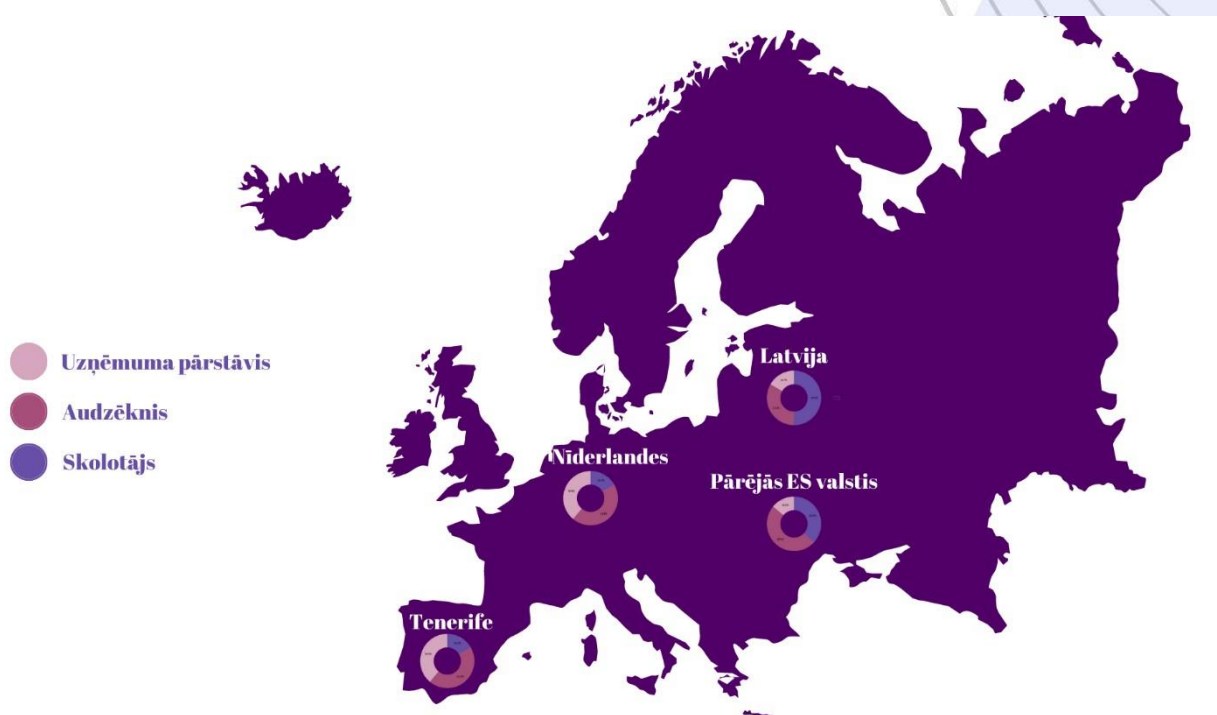
Attēls 06. Respondenti atbilstoši mērķa auditorijai (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Kopumā Latvijā tika iegūtas 90 kvalitatīvas anketu atbildes, Spānijā (Tenerīfē) – 36, Nīderlandē – 90; 157 atbildes tika iegūtas ārpus projekta partneru konsorcijs valstīm.

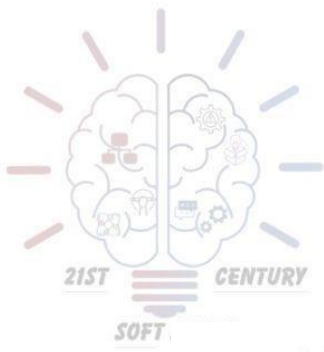

Attēls 06. Respondenti atbilstoši valstij (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Latvijā un Nīderlandē tika sasniegts balanss starp respondentu grupām, atbilstoši sākotnēji plānotajam. Latvijā galvenā mērķa auditorija projektā – PI skolotāji iesniedza 45 kvalitatīvas anketu atbildes, izglītības guvēji 30 un nozares uzņēmumu pārstāvji 15. Nīderlandē – 45 PI skolotāji, 25 izglītības guvēji un 17 nozares uzņēmumu pārstāvji iesaistījās pētījumā. Ņemot vērā ierobežojumus, Spānijā aptaujā piedalījās 6 skolotāji, 16 izglītības guvēji un 14 nozares uzņēmuma pārstāvji. No valstīm ārpus projekta konsorcijs, kvalitatīvas anketu atbildes iesniedza 58 PI skolotāji, 77 izglītības guvēji un 22 nozares uzņēmumu pārstāvji deva ieguldījumu pētījumā.

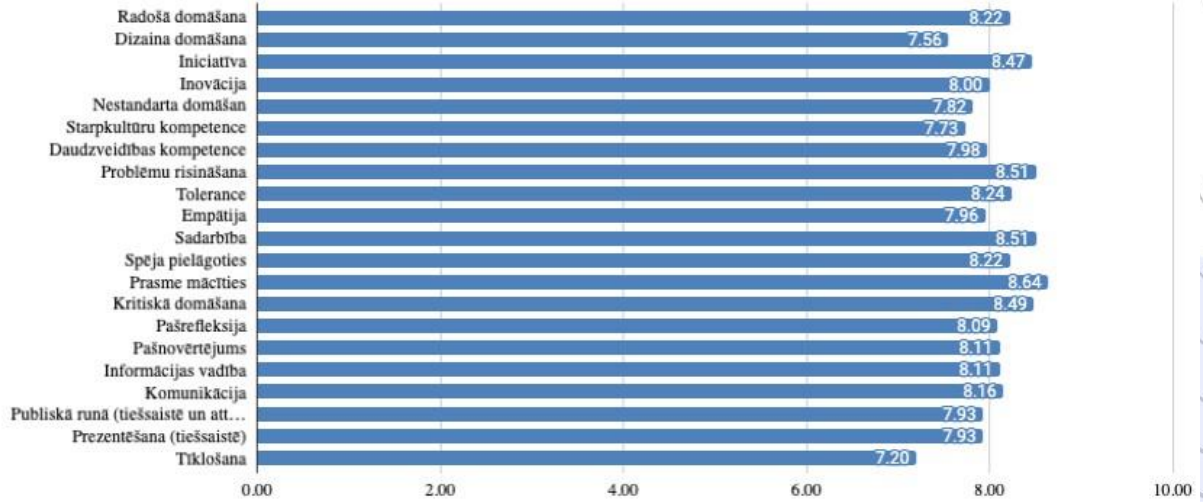

Attēls 08. Respondenti pa valstīm atbilstoši mērķa grupai (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

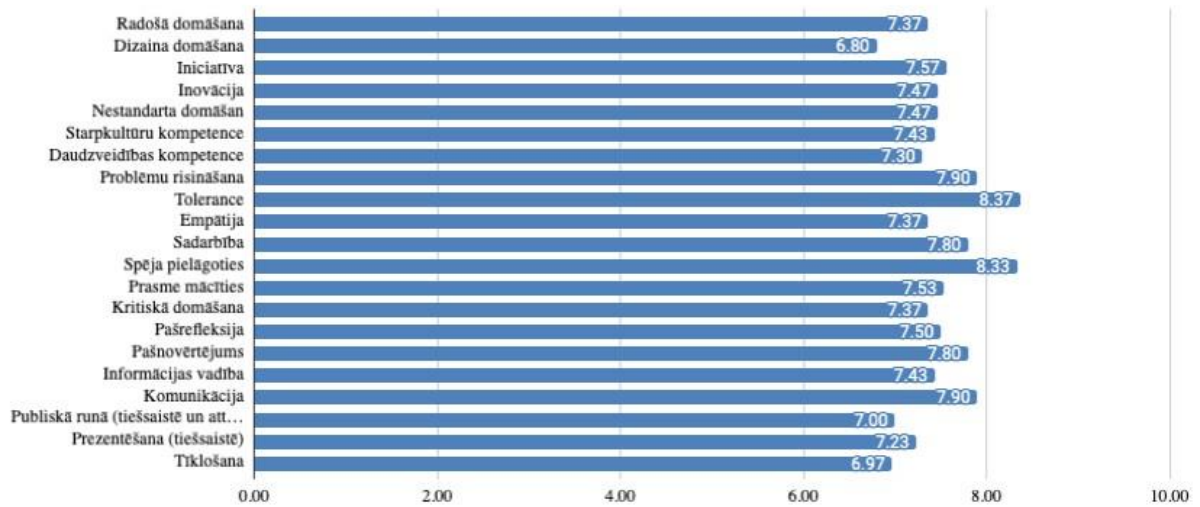

4. APTAUJAS REZULTĀTI – LATVIJA

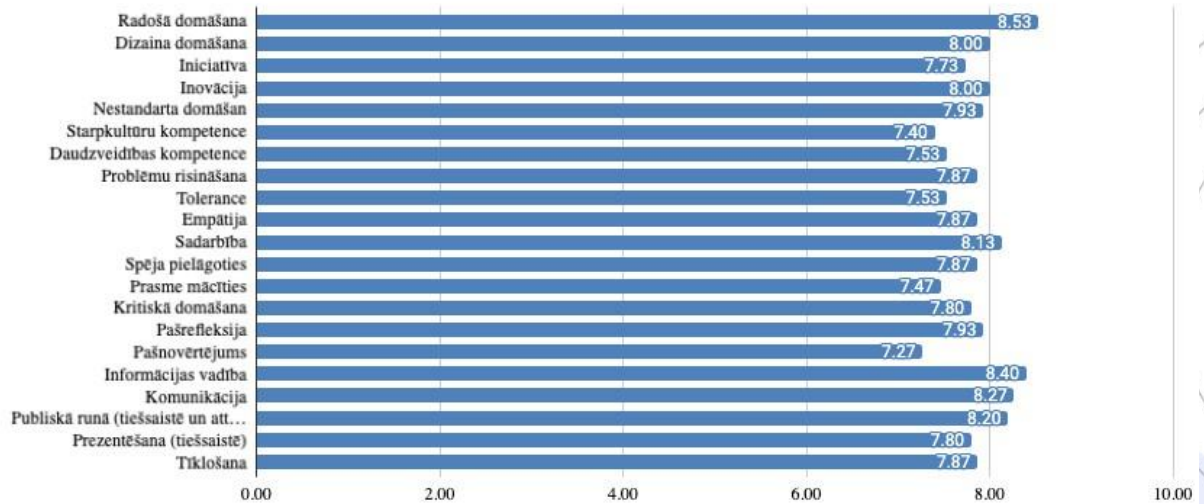
4.1. Atbildes no mērķa grupām Latvijā

Attēls 09. Latvijas skolotāju atbildes (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Attēls 10. Latvijas izglītības guvēju atbildes (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

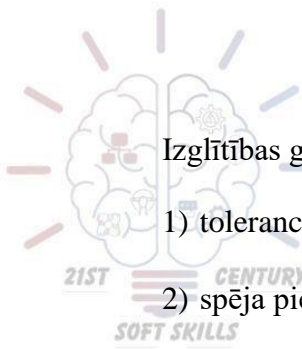

Attēls 11. Latvijas nozares uzņēmumu darbinieku atbildes (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Anketēšanas dati liecina, ka skolotāji kā galveno uzskata prasmi *mācīšanās mācīties*. Šo prasmi tik augstu nevērtē ne izglītības guvēji, ne nozares uzņēmumu pārstāvji. Skolotāji otrajā vietā ierindojuši divas prasmes *problēmu risināšana* un *sadarbība*. Interesanti, *tīklošana*, kas pamatā ir *sadarbība* tikai digitālā formātā, ir vismazsvarīgākā prasme Latvijas skolotāju skatījumā. Arī izglītības guvēju un nozares uzņēmumu pārstāvji *sadarbību* vērtē augstāk kā *tīklošanas* prasmi, bet ne tik kardināli dažādi kā skolotāji. Interesanti, ka *tīklošana* un *dizaina domāšana* PI vidē ir viszemākajā līmenī, bet uzņēmumos viszemākais vērtējums ir *pašnovērtējumam*, kas ir 5. vietā izglītības guvējiem un *mācīšanās mācīties*, kas ir 1. prioritāte skolotājiem.

Skolotāju skatījumā Top 5 prasmes atspoguļo viņu ikdienas izaicinājumus darbā ar izglītības guvējiem un atklāj skolotāju vēlmi profesionāli pilnveidoties. Šīs prasmes ir:

- 1) mācīšanās mācīties;
- 2) / 3) problēmu risināšana / sadarbība;
- 4) kritiskā domāšana;
- 5) iniciatīva.

Izglītības guvēji savos skolotājos, tieši pretēji, novērtē šādas prasmes:

- 1) tolerance;
- 2) spēja pielāgoties;
- 3) / 4) problēmu risināšana/ komunikācija;
- 5) pašvērtēšana / sadarbība.

Izglītības guvēju viedoklis ir balstīts viņu saskarsmē ar skolotājiem, saprotami, tas atspoguļo problēmas viņu sadarbībā izceļot tās prasmes, kuras varētu uzlabot šīs attiecības.

Uzņēmumu pārstāvji vērtējot svarīgākās prasmes sniedz viedokli par PI kopumā, jo viņu sniegtās atbildes balstās gan uz pieredzi darbā ar audzēkņiem, gan pieredzi sadarbībā ar PI skolotājiem, kuri ir kontaktpersonas par izglītības guvēju praksēm uzņēmumos.

Darba devēju Tops:

- 1) radošā domāšana;
- 2) informācijas pārvaldība;
- 3) komunikācija;
- 4) publiskā runa;
- 5) sadarbība.

Sadarbības prasme tiek uzrādīta visās mērķa grupās. Izglītības guvējiem un skolotājiem prioritātēs sakrīt *problēmu risināšana* un ar uzņēmumiem – tikai *sadarbība*. Skatot vērtējumu plašāk, salīdzinot vidējo vērtējumu, ir atrodamas vairākas kopīgas prasmes. Skolotāju vidējais prasmju vērtējums ir 8,9 un ārpus Top 5 prasmes – *mācīšanās mācīties, problēmu risināšana, sadarbība, kritiskā domāšana, iniciatīva*, virs vidējā vērtējuma ir arī prasmes *tolerance, spēja pielāgoties, komunikācija un pašvērtēšana*, tā rodot līdzības ar studentu Top novērtētākajām prasmēm. *Radošā domāšana, informācijas pārvaldīšana* un jau pieminētā prasme *komunikācija* sakrīt ar uzņēmumu Top 5.

Izglītības guvēju vidējais vērtējums ir 7,55 un prasmes virs vidējā, izņemot Top – *tolerance, spēja pielāgoties, problēmu risināšana, komunikācija un pašvērtēšana un sadarbība, iniciatīva*, kas sakrīt ar skolotāju Top 5.

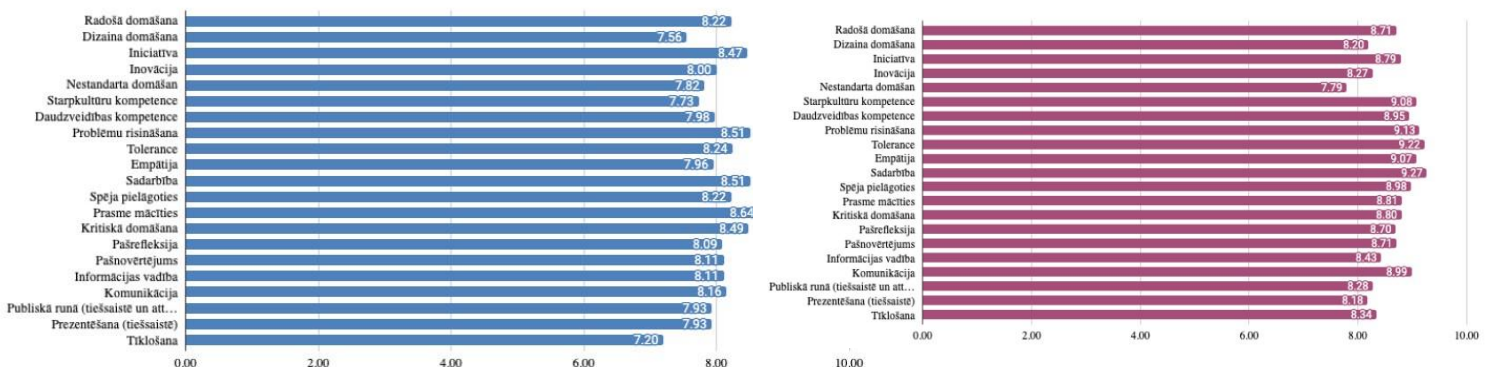
Uzņēmumu vidējais vērtējums ir 7,88 un prasmes virs vidējā vērtējuma, izņemot Top, ir – *radošā domāšana, informācijas pārvaldīšana, komunikācija, publiskā runa, sadarbība un dizaina domāšana, inovācija, nestandarta domāšana* – prasmes, kuras netika novērtētas nedz izglītības guvēju nedz skolotāju skatījumā. Pašvērtēšana sakrīt ar izglītības guvēju viedokli.

Aptauja reprezentē plašu viedokļu klāsts – vidējo vērtējumu veido ļoti daudzveidīgi vērtējumi no 2 līdz 10.

4.2. Atbildes no mērķa grupas Latvijā un Eiropā

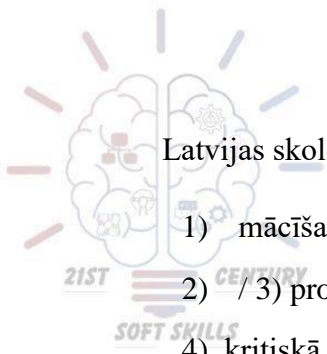
4.2.1. Skolotāji

Eiropas skolotāju piešķirtie vērtējumi lielākoties ir augstāki kā Latvijā, tādējādi ietekmējot vidējo vērtējumu, kas ir 8,09 Latvijā un 8,70 Eiropā. Vairāk kā Latvijas aptaujās, Eiropā prasmes vērtē ar 10 punktiem un retāk prasmes vērtē ar 5 punktiem un neviens vērtējums nav zemāks par 5.

Attēls 12. Vērtējumu salīdzinājums starp Latvijas skolotājiem un ES valstu skolotājiem

(Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Latvijas skolotāju Top 5 prasmes ir:

- 1) mācīšanās mācīties;
- 2) / 3) problēmu risināšana / sadarbība;
- 4) kritiskā domāšana;
- 5) iniciatīva.

Eiropas skolotāju Top 5 prasmes ir:

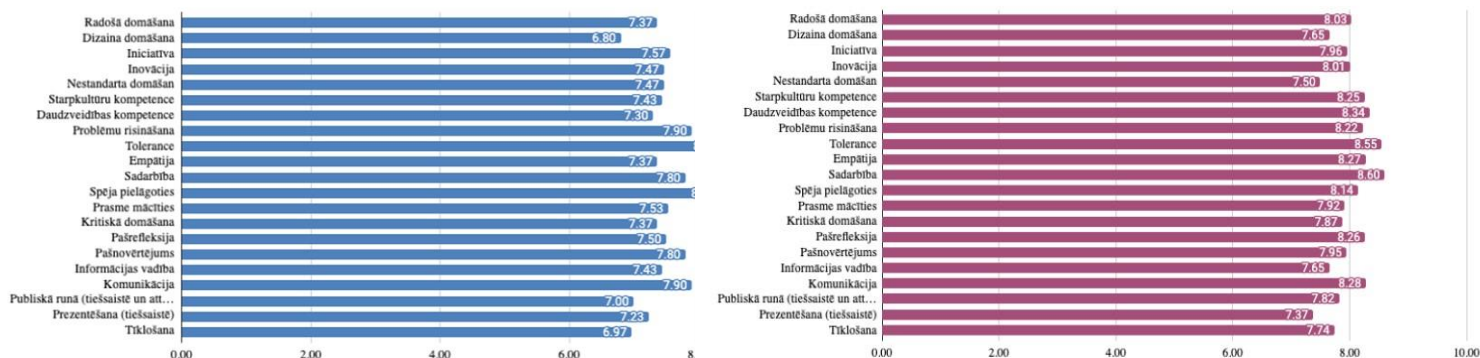
- 1) sadarbība;
- 2) tolerance;
- 3) problēmu risināšana;
- 4) starpkultūru prasme;
- 5) empātija.

Salīdzinot prasmju vērtējumu Latvijā un Eiropā, ir būtiskas atšķirības. *Sadarbība* un *problēmu risināšana* ir vienlīdz aktuālas Eiropas un Latvijas skolotājiem, turpretī tādas vispārīgas prasmes kā *tolerance* un *starpkultūru kompetence* nav būtiska Latvijas skolotāju ikdienā. Latvijas vide nav starptautiska un PI izglītības iestādēs, iekļaujošā izglītība nav aktuāla, tādēļ *empātijas* prasme Latvijā nav tik augstu vērtēta kā citviet Eiropā.

Ja salīdzina prasmes, kuras ir virs vidējā vērtējuma, un jau nav iekļautas Topā, Eiropas skolotāji ir novērtējuši šādas prasmes: *komunikācija*, *spēja pielāgoties*, *daudzveidības kompetence*, *mācīšanās mācīties*, *kritiskā domāšana*, *iniciatīva*, *pašvērtēšana* un *kritiskā domāšana*. Kā redzams, *mācīšanās mācīties*, *kritiskā domāšana* un *iniciatīva* sakrīt ar Latvijas skolotāju Top izvēli.

4.2.2. Izglītības guvēji

Tā pat kā skolotāju auditorijā, Eiropas izglītības guvēju sniegtie vērtējumi parasti ir augstāki kā Latvijas izglītības guvējiem. Latvijas izglītības guvēju vidējais vērtējums ir 7,55, bet Eiropā 8,02.

Attēls 13. Indikatoru salīdzinājums starp Latvijas un ES valstu izglītības guvēju indikatoriem

(Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Latvijas izglītības guvēju Top prasmes:

- 1) tolerance;
- 2) spēja pielāgoties;
- 3) / 4) problēmu risināšana/ komunikācija;
- 5) pašvērtēšana / sadarbība.

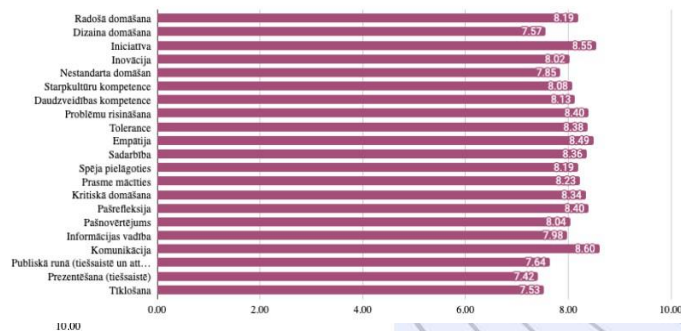
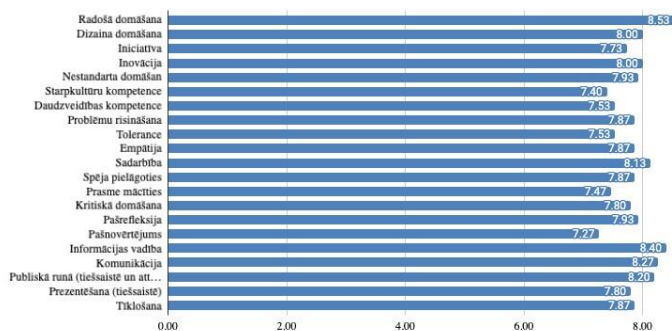
Eiropas izglītības guvēju Top novērtētākās prasmes:

- 1) sadarbība;
- 2) tolerance;
- 3) dažādības kompetence;
- 4) komunikācija;
- 5) empātija.

Izglītības guvēji Latvijā un Eiropā mēdz domāt līdzīgāk nekā citas mērķa auditorijas. Top 5 grupās ir 3 kopīgas prasmes. Latvijas izglītības guvēji *iniciatīvu* ierindojušies virs vidējā līmeņa. Eiropas izglītības guvējiem vairākas prasmes ir novērtējuši virs vidējā vērtējuma – *pašrefleksija*, *starpkultūru kompetence*, *spēja pielāgoties* un *radošā domāšana* no kurām *spēja pielāgoties* sakrīt ar Latvijas izglītības guvēju Top.

4.2.3. Nozares uzņēmumi

Tā pat kā ar izglītības guvēju un skolotāju atbildēm, arī Eiropas kompānijas vidēji sniedz augstākus vērtējumus prasmēm, kā Latvijā. Latvijas nozares uzņēmumu vidējais vērtējums ir 7,88, bet Eiropas nozares uzņēmumu 8,11.

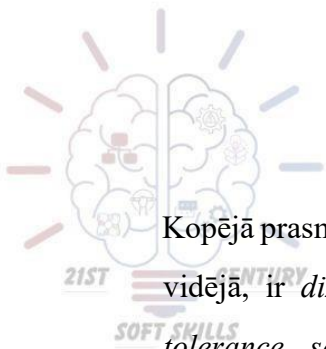
Attēls 14. Latvijas un ES nozares uzņēmumu pārstāvju indikatoru salīdzinājums (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Latvijas darba devēju Tops ir:

- 1) radošā domāšana;
- 2) informācijas pārvaldīšana;
- 3) komunikācija;
- 4) publiskā runa;
- 5) sadarbība.

Eiropas darba devēju Top:

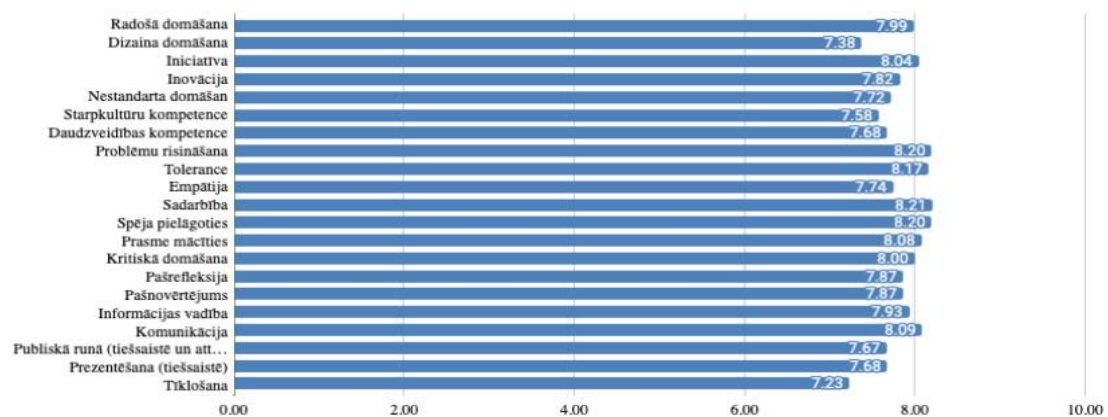
- 1) komunikācija;
- 2) iniciatīva;
- 3) empātija;
- 4) problēmu risināšana
- 5) pašrefleksija

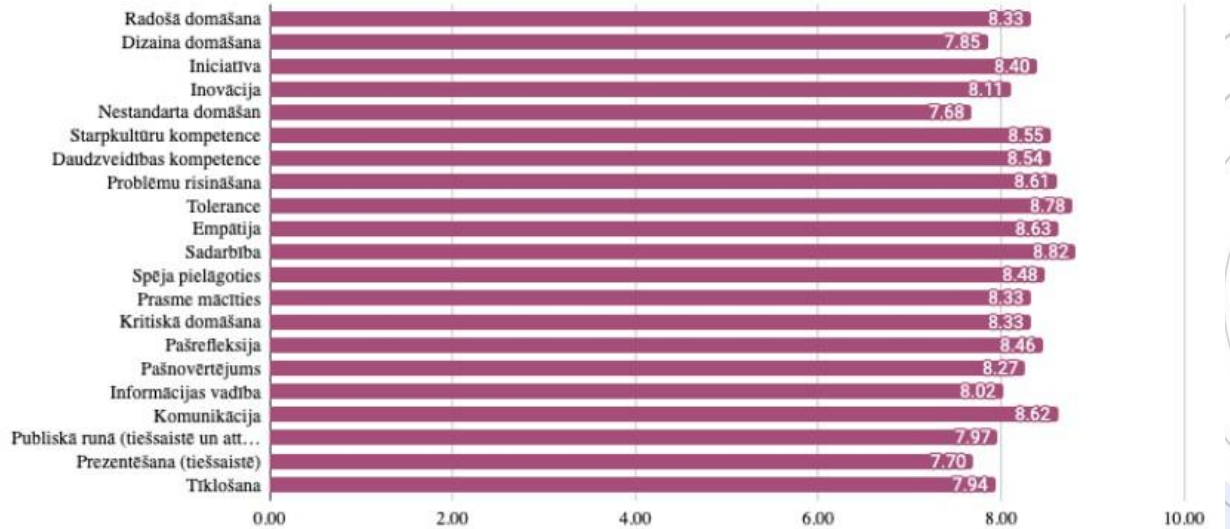
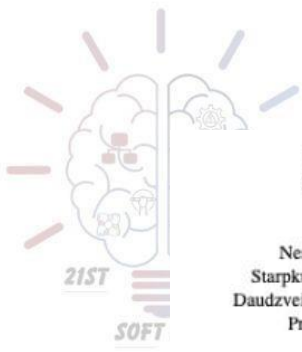
Kopējā prasme, kas pārstāvēta abās Topos, ir *komunikācija*. Latvijā prasmes, kas novērtētas virs vidējā, ir *dizaina domāšana, inovācija, nestandarta domāšana un pašrefleksija*. Eiropā - *tolerance, sadarbība, kritiska domāšana, mācīšanās mācīties, spēja pielāgoties, radošas domāšanas un daudzveidības kompetence*. *Sadarbība un radošā domāšana* atbilst Latvijas Topam; pārējās prasmes ir atšķirīgs, neatbilst pat virs vidējiem rādītājiem. Tas liecina, ka Latvijā un Eiropā ir līdzības par aktuālajām prasmēm, visas izņemot tās, kas saistītas ar *starpkultūru un daudzveidību*; arī prasmju prioritātes atšķiras.

4.2.4. Visas mērķa grupas Latvijā un Eiropā

Salīdzinot Latvijas un Eiropas rezultātus, ir redzams, ka vērtējot vispārīgo prasmju svarīgumu, Latvijā, pretstatā citām Eiropas valstīm, prasmēm tiek doti zemāki vērtējumi. Augstākais vērtējums ir 8,21, savukārt Eiropa augstākais vērtējums ir 8,82. Zemākais vērtējums Latvijā ir 7,68. bet Eiropā – 8,31.

Attēls 15. Latvijas anketas indikatoru apkopojums visās mērķa grupās (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Attēls 16. Eiropas anketas indikatoru apkopojums visās mērķa grupās (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Vispārējais Latvijas visu mērķa grupu Tops:

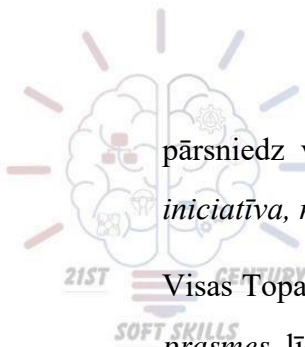
- 1) sadarbība;
- 2) / 3) spēja pielāgoties / problēmu risināšana;
- 4) tolerance;
- 5) komunikācija.

Eiropas Tops:

- 1) sadarbība;
- 2) tolerance;
- 3) empātija;
- 4) komunikācija;
- 5) problēmu risināšana.

Sadarbība ir augstākā prasme, kas sastopama gan Eiropas, gan Latvijas Top 5. *Tolerance*, *problēmu risināšana* un *komunikācija* ir Topā kopīgās prasmēs. Latvijā *spēja pielāgoties* ir ierindotas augstāk nekā Eiropā, turpretim Eiropā *empātija* ir ierindota Topā.

Latvijā virs vidējā novērtētas *mācīšanās mācīties*, *iniciatīva*, *kritiskā domāšana*, *radošā domāšana*, *informācijas pārvaldība*, *pašrefleksija* un *pašnovērtējums*. Eiropā prasmes, kas

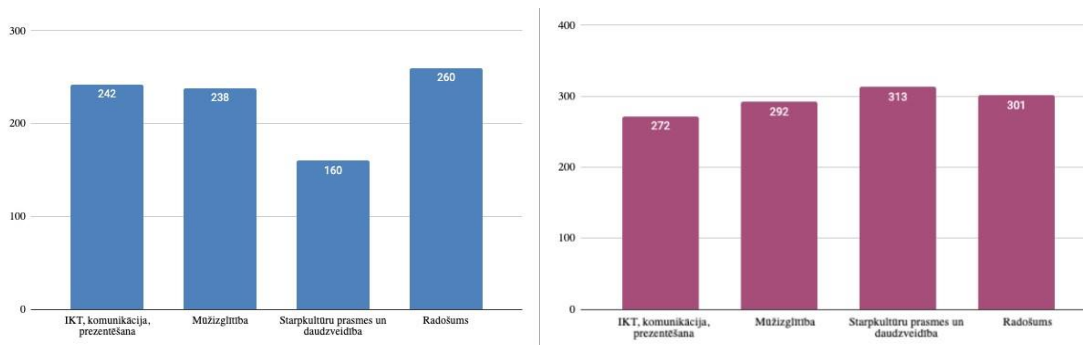
pārsniedz vidējo vērtējumi, ir *starpkultūru, daudzveidība, spēja pielāgoties, pašrefleksija, iniciatīva, mācīšanās mācīties, kritiskā domāšana un radošā domāšana.*

Visas Topā prasmes atspoguļo kopīgas iezīmes, izņemot, atkal, *starpkultūru un daudzveidības prasmes*, līdzīgi kā tas tika atklāts, salīdzinot skolotāju un uzņēmumu mērķauditoriju.

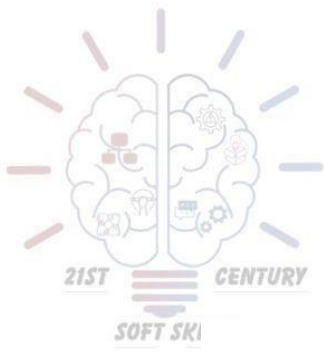
4.2.5. Prasmju grupas jeb “prasmju kopas

Vērtējot prasmju grupas jeb “kopas”, Latvijas respondenti *starpkultūru un dažādības* grupās ierindojuši daudz zemāk kā citas. Galvenā prioritāte tika piešķirta *radošumam*, kam sekoja *IKT, komunikācija un prezentēšanas prasmēm*, un ar nelielām atšķirībām *mūžizglītības prasmēs*. Interesanti, ka visu Latvijas mērķgrupu augstāk vērtētās prasmes neveido augstāko kopu, un 4 no augstāk vērtētajām prasmēm – *ieciētība, sadarbība, spēja pielāgoties* un *problēmu risināšana* – pieder pie kopas, kas novērtēta viss zemāk. Tas var liecināt, ka prasmes ir svarīgas, taču tās netiek atzītas vai saistītas ar *starpkultūru* vidi, bet tiek uzskatītas par svarīgām prasmēm kopumā.

Eiropā atšķirības starp kopām ir mazākas. Augstākā prioritāte ir *starpkultūru un daudzveidības prasmes*, kam seko *radošums, mūžizglītība un IKT*. Eiropas populārākās prasmes pārstāv izvēlētas kopas – 4 augstāk vērtētās prasmes pārstāv populārākās kopas.

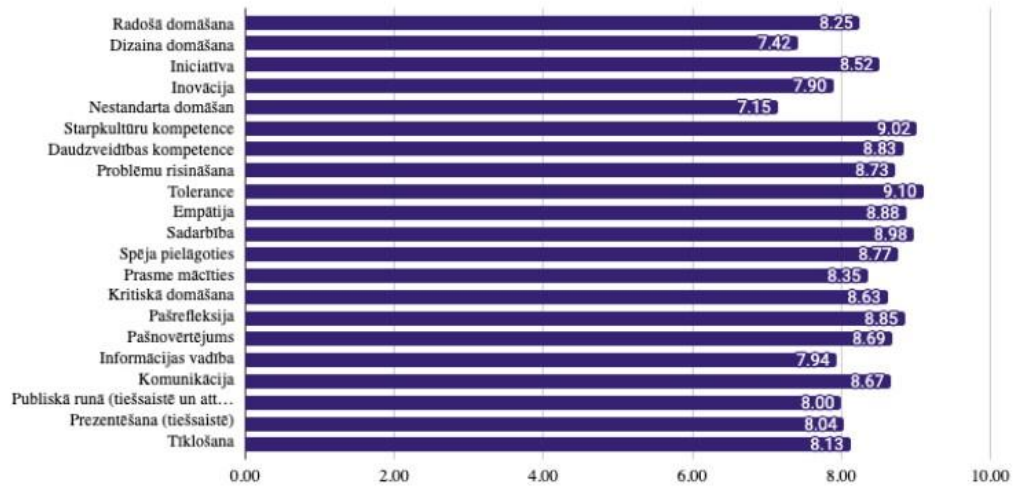

Attēls 17. Kopu salīdzinājums starp Latvijas un citām ES valstīm (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

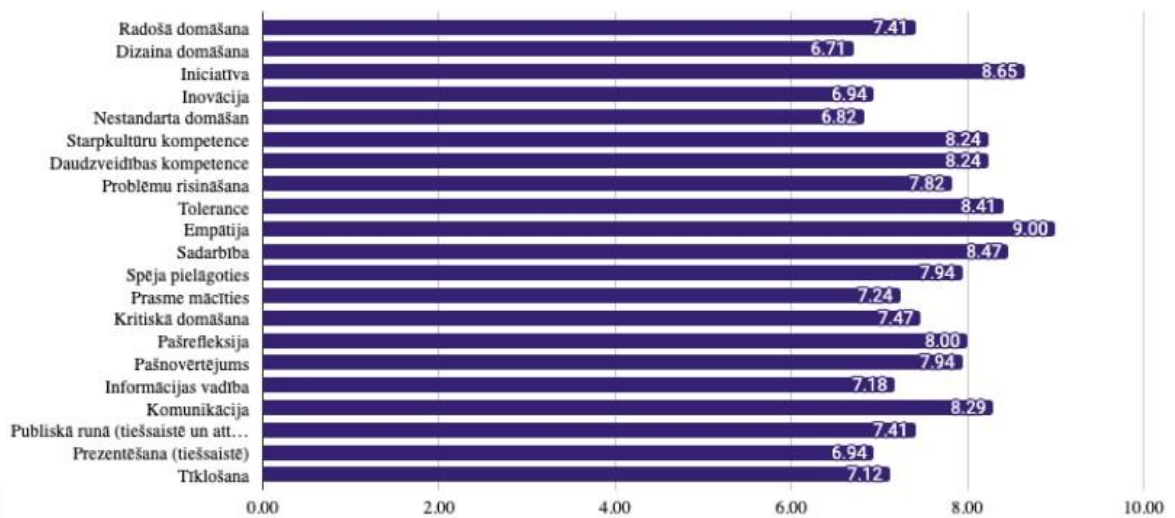
5. APTAUJAS REZULTĀTI - NĪDERLANDE

5.1. Mērķa grupu atbildes Nīderlandē

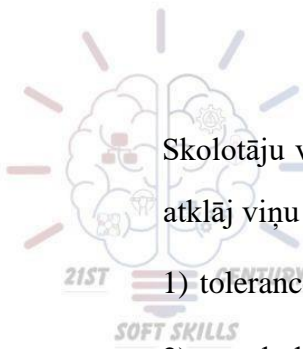

Attēls 18. Nīderlandes skolotāju atbildes (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Attēls 19. Nīderlandes izglītības guvēju atbildes (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Attēls 20. Nīderlandes nozares uzņēmumu pārstāvju atbildes (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Skolotāju vērtējumā 5 populārākās prasmes atspoguļo viņu ikdienas mācīšanas problēmas un atklāj viņu iekšējās vajadzības pēc profesionālās pilnveides. Šīs prasmes ir:

- 1) tolerance;
- 2) starpkultūru kompetence;
- 3) sadarbība;
- 4) empātija;
- 5) pašrefleksija.

Nīderlandes izglītības guvēji izveidoja šādu Top 5 prasmju sarakstu:

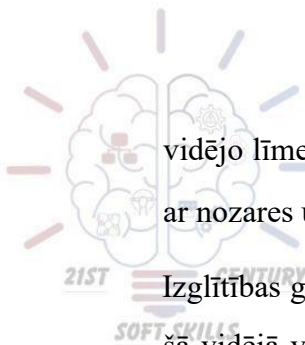
- 1)/ 2) daudzveidību kompetence / sadarbība;
- 3)/4) tolerance / starpkultūru kompetence;
- 5) spēja pielāgoties.

Nozares uzņēmumu pārstāvji izveidoja šādu Top 5 prasmju sarakstu:

- 1) empātija
- 2) iniciatīva
- 3) sadarbība
- 4) komunikācija
- 5) starpkultūru kompetence / daudzveidības kompetence.

Prasmes *sadarbība* un *starpkultūru prasmes* ir visu triju mērķgrupu uzmanības centrā. Turklāt, tā pat kā izglītības guvēju Top 5, arī skolotāju Top 5 iekļauj *toleranci*, un *empātija* ir kopīga ar nozares uzņēmumu Top 5. Kā izglītības guvēji, tā arī nozares uzņēmumu pārstāvji savā Top 5 iekļauj *daudzveidības kompetenci*.

Izvērtējot saņemtos rezultātus plašāk, iespējams atrast vēl vairākas kopīgas prasmes. Skolotāju vidējais prasmju vērtējums ir 8,42, un papildus 5 labākajām prasmēm *problēmu risināšana*, *iniciatīva*, *spēja pielāgoties*, *komunikācija*, *kritiska domāšana* un *pašnovērtējums* pārsniedz

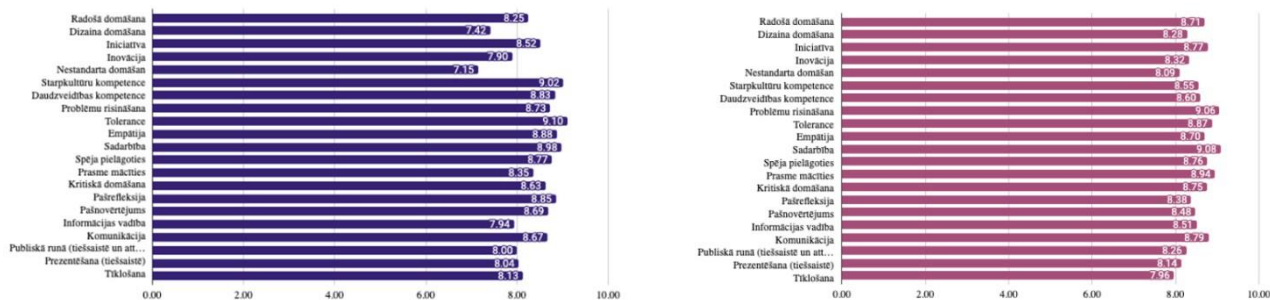
vidējo līmeni. *Spēja pielāgoties* atbilst izglītības guvēju Top 5 un *iniciatīvai* un *komunikācija* ar nozares uzņēmuma pārstāvju Top 5.

Izglītības guvēju vidējais vērtējums ir 7,63. *Problēmu risināšana* un *inovācija* ir nedaudz virs šā vidējā vērtējuma. Izglītības guvēji kopumā ir snieguši zemāku vērtējumu, kā skolotāji un uzņēmuma darbinieki. *Problēmu risināšanas* prasmi augstu vērtē kā skolotāji, tā nozares uzņēmuma pārstāvji. Uzņēmuma pārstāvju vidējais vērtējums ir 7,73, un prasmes, kas pārsniedz vidējo līmeni, un nav iekļautas Top 5, ir *problēmu risināšana* un *pašnovērtējums*. Abas šīs prasmes arī skolotāji vērtē augstāk par vidējo vērtējumu.

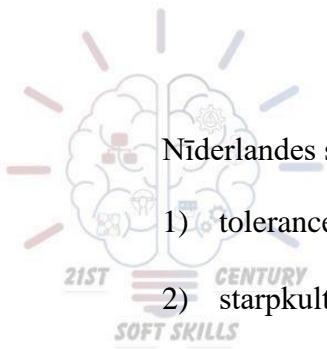
Ir viegli saprast, ka kopas *starpkultūru prasmes* ir plaši pārstāvētas visu triju mērķgrupu topos. Katrā no topiem ir iekļautas vismaz piecas no sešām prasmēm, kas pieder šai kopai. Izglītības guvēji vērtēja pat visas sešas kopas prasmes Topā. Turklāt to augšgalā var atrast prasmi *inovācijas*, kas pieder pie kopas *Radošums*. Arī zemāk vērtētās prasmes sakrīt. Visu mērķa grupu topa apakšā var atrast *nestandarta domāšanu* un vismaz divu topu apakšgalā ir *dizaina domāšana* un *prezentēšana* (tiešsaistē).

5.2. Atbildes no mērķa grupām Nīderlandē un Eiropā

5.2.1. Skolotāji

Attēls 21. Nīderlandes skolotāju un Eiropas skolotāju indikatoru salīdzinājums (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Nīderlandes skolotāju Top 5 prasmes:

- 1) tolerance;
- 2) starpkultūru kompetence;
- 3) sadarbība;
- 4) empātija;
- 5) pašrefleksija.

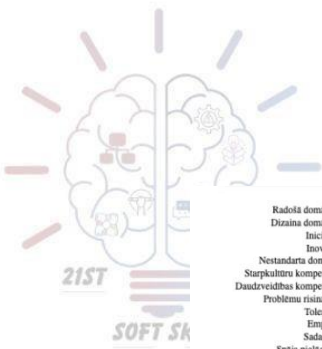
Eiropas skolotāju Top 5 prasmes ir:

- 1) sadarbība;
- 2) problēmu risināšana;
- 3) nestandarta domāšana;
- 4) tolerance;
- 5) komunikācija.

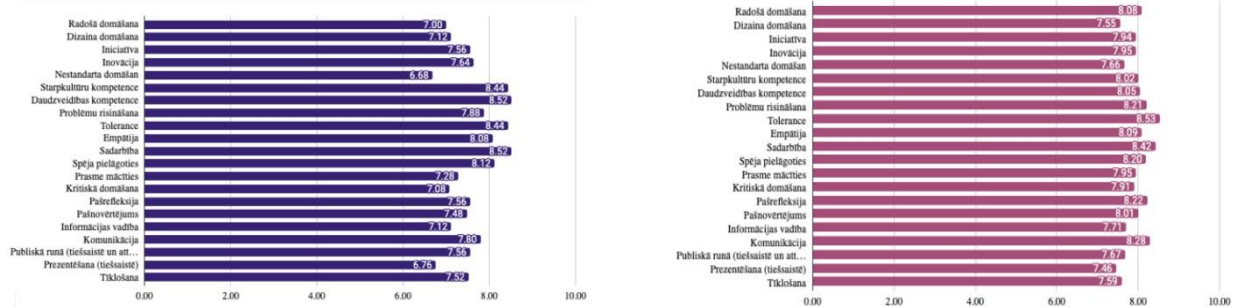
Nīderlandes skolotāji un skolotāji no citām valstīm, kas piedalījās anketēšanā, ierindoja prasmes *tolerance* un *sadarbība* savā Top 5.

Holandiešu skolotāju vidējais prasmju vērtējums ir 8,42, un papildus 5 labākajām prasmēm *problēmu risināšana*, *iniciatīva*, *spēja pielāgoties*, *komunikācija*, *kritiska domāšana* un *pašnovērtējums* ir virs vidējā līmeņa. No iepriekš minētajām prasmēm *problēmu risināšana* un *komunikācija* ir atrodama Eiropas skolotāju Top 5. Eiropas skolotāji augstāk par vidējo, proti, 8,57 novērtējuši šādas prasmes: *kritiska domāšana*, *spēja pielāgoties* un *iniciatīva*. Šīs trīs prasmes arī Nīderlandes skolotāji novērtēja augstāk par vidējo.

Ir skaidrs, ka prasme *empātija*, *pašrefleksija* un *starpkultūru prasmes*, ko Nīderlandes skolotāju vērtējums ievieto viņu Top, Eiropas skolotāju starpā nav pat ieguvušas vērtējumu virs vidējā. Turklāt prasme *mācīšanās mācīties*, ko Eiropas skolotāji vērtē kā trešo augstāko prasmi, Nīderlandes skolotāji nav novērtējuši augstāk par viņu vidējo vērtējumu.

5.2.2. Izglītības guvēji

Attēls 22. Nīderlandes izglītības guvēju un citu ES valstu izglītības guvēju indikatoru salīdzinājums (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Nīderlandes izglītības guvēji prasmes ierindoja šādā Top 5:

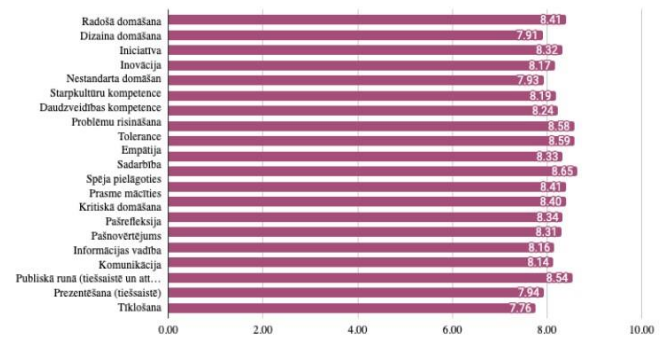
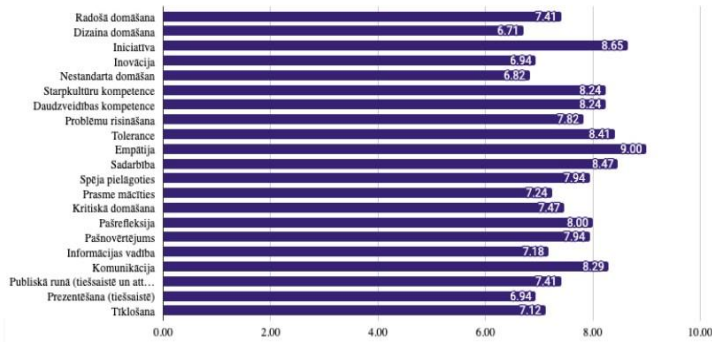
- 1)/ 2) daudzveidību kompetence / sadarbība;
- 3)/4) tolerance / starpkultūru kompetence;
- 5) spēja pielāgoties.

Eiropas izglītības guvēju Top 5 ir:

- 1) tolerance;
- 2) sadarbība;
- 3) komunikācija;
- 4) pašrefleksija;
- 5) problēmu risināšana.

Prasmes *sadarbība* un *tolerance* parādās abos Topos 5. Salīdzinot prasmes, kuru vērtējums ir augstāks par vidējo, var redzēt, ka visas Nīderlandes izglītības guvēju Top 5 prasmes, ja neskaita *spēja pielāgoties*, var atrast prasmes, kuras Eiropas izglītības guvēji ir novērtējuši augstāk par vidējo. Nīderlandes izglītības guvēju vidējais vērtējums ir 7,63. Prasmes *problēmu risināšana* un *iniciatīva* ir nedaudz augstāki par vidējo vērtējumu, no kurām *problēmu risināšana* atbilst Eiropas izglītības guvēju Top 5. Eiropas izglītības guvēji kopumā vērtējuši prasmes augstāk, kā Nīderlandes izglītības guvēji. Eiropas izglītības guvēji, neskaitot Top 5 prasmes, šādas prasmes vērtēja augstāk par vidējo vērtējumu, 7,98: *empātija*, *pašnovērtējums*, *dažādība* un *starpkultūru prasmes* un *radošā domāšana*.

5.2.3. Nozares uzņēmumi

Attēls 23. Nīderlandes un citu ES valstu nozares uzņēmumu indikatoru saslīdzinājums (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

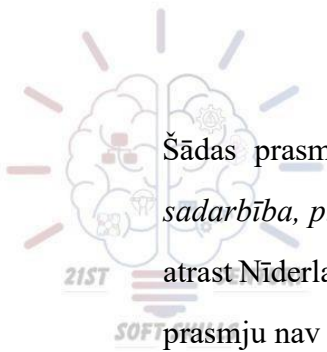
Nīderlandes kompānijas Top 5 ierindojušas šādas prasmes:

- 1) Empātija
- 2) iniciatīva;
- 3) sadarbība;
- 4) komunikācija;
- 5) starpkultūru kompetence / daudzveidības kompetence

Eiropas nozaru uzņēmumu pārstāvji Top 5 novērtējuši šādas prasmes:

- 1) komunikācija;
- 2) radošā domāšana;
- 3) kritiskā domāšana;
- 4) problēmu risināšana;
- 5) inovācija / informācijas pārvaldīšana.

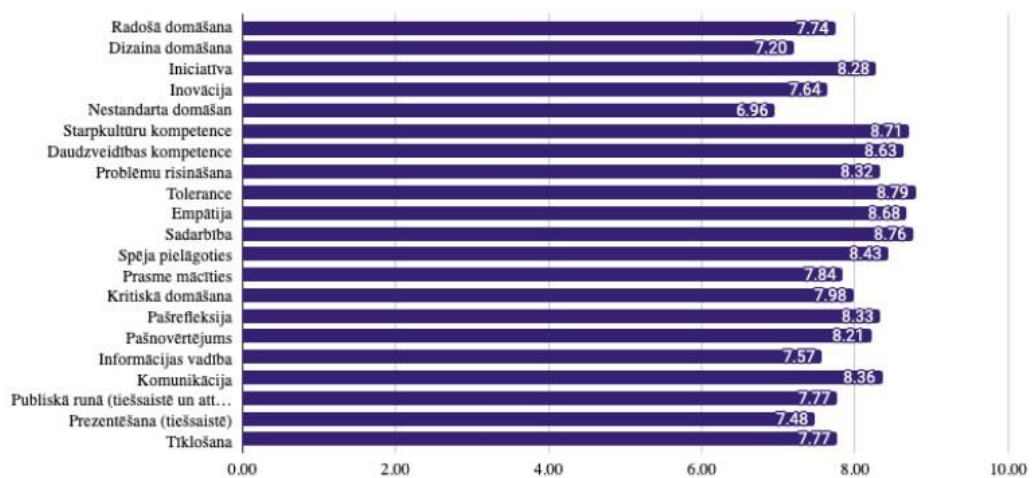
Komunikācija ir vienīgā prasme, kas sakrīt abiem Top 5. Ja skatās plašāk, salīdzinot prasmes, kas tika vērtētas augstāk par vidējo, var atrast dažas vispārīgās prasmes ar augstu novērtējumu. Nīderlandes uzņēmumu pārstāvji vidējais vērtējums ir 7,73, un prasmes, kas ir augstākas par vidējo, izņemot Top 5, ir *problēmu risināšana* un *pašnovērtējums*, *problēmu risināšana* ir atrodama Eiropas skolotāju Top 5 pirmajā vietā. Eiropas uzņēmumu pārstāvji vērtējumi ir ievērojami augstāki, viņu vidējais vērtējums ir 8,17.

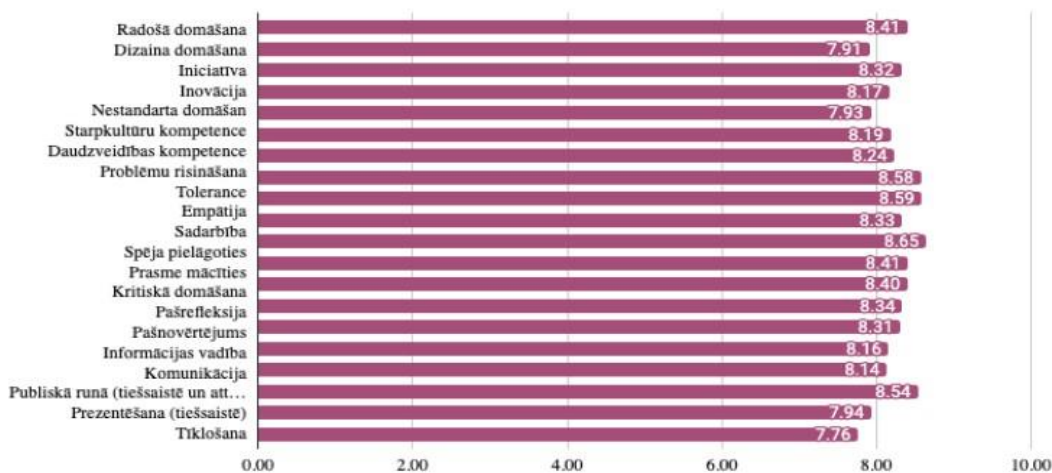
Šādas prasmes tiek vērtētas augstāk par viņu vidējo: *iniciatīva, nestandarta domāšana, sadarbība, piemērošanās spējas un mācīšanās mācīties*, no kurām *iniciatīvu* un *sadarbību* var atrast Nīderlandes skolotāju Top 5. Kā redzams – lielākā daļa Eiropas skolotāju augsti novērtēto prasmju nav atrodamas ne Top 5, nedz arī virs vidējā novērtējuma esošajās prasmēs.

5.2.4. Visas mērķa grupas Nīderlandē un Eiropā

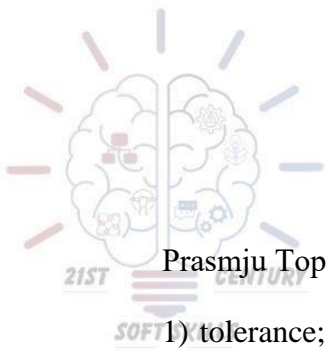
Salīdzinot Nīderlandes un Eiropas rādītājus, var redzēt, ka ir daudz lielāka atšķirība starp nīderlandiešu vērtējumiem kā Eiropas. Augstākā nīderlandiešu vērtība ir 8,79, zemākā es 6,96, Eiropā savukārt variācijas ir starp 8,65 un 7,76.

Attēls 24. Visu Nīderlandes rādītāju kopsavilkums visas mērķa grupās (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Attēls 25. Visu ES rādītāju kopsavilkums visas mērķa grupās (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

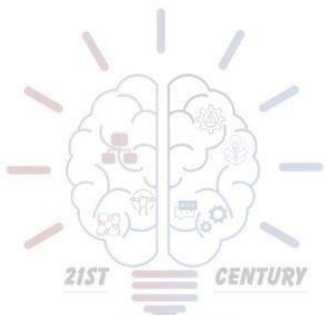
Prasmju Top 5 visās mērķa grupās Nīderlandē:

- 1) tolerance;
- 2) sadarbība;
- 3) starpkultūru kompetence;
- 4) empātija;
- 5) daudzveidības kompetence.

Prasmju Top 5 visās mērķa grupās Eiropā:

- 1) sadarbība;
- 2) tolerance;
- 3) problēmu risināšana;
- 4) komunikācija;
- 5) radošā domāšana / spēja pielāgoties.

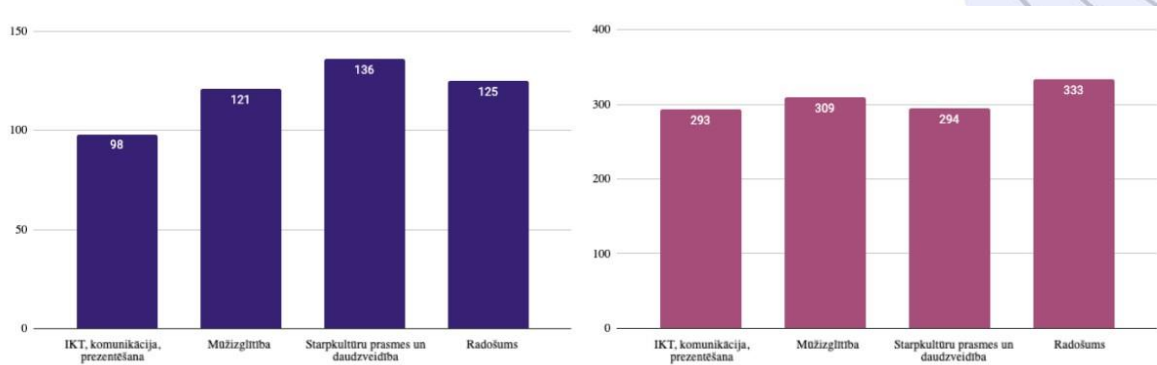
Prasmes *sadarbība* un *tolerance* ir abu sarakstu Top 2, tikai apgrieztā secībā. Tādējādi *tolerance* Nīderlandes kopējā saraksta ir pirmajā vietā, savukārt *sadarbība* Eiropā kopējā sarakstā ir pirmajā vietā. Citu sakritību Topos nav. Šādas prasmes ir novērtētas augstāk par vidējo Nīderlandē: *iniciatīva*, *problēmu risināšana*, *spēja pielāgoties*, *pašrefleksija*, *pašnovērtējums* un *komunikācija*. No iepriekš minētajām prasmēm *problēmu risināšana*, *komunikācija* un *spēja pielāgoties* ir iekļautas Eiropas kopējā sarakstā. Vienīgā prasme, kas ir zem vidējā vērtējuma Eiropas kopējā sarakstā ir *prezentēšana (tiešsaistē)*, kas ir arī zemāk novērtētā prasme. *Prezentācija (tiešsaistē)* parādās arī Nīderlandes kopējā saraksta apakšā kopā ar *dizaina domāšanu* un *nestandarta domāšanu*.

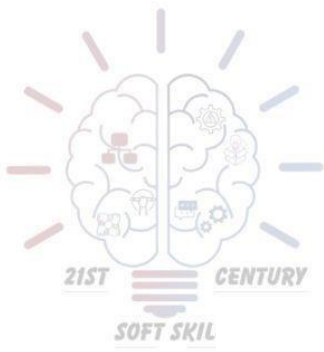
5.2.5. Prasmju grupas jeb “prasmju kopas”

Vērtējot prasmju grupas vai “kopas”, nīderlandieši ierindoja kopu *Starpkultūru prasmes un daudzveidību* daudz augstāk kā citas kopas. Tas atbilst rezultātiem, kas tika atklāti iepriekš visās Nīderlandes mērķa grupās. Kopa *starpkultūru prasmes un daudzveidība* seko kopai *radošums un mūžizglītība*. Šīs divas kopas atšķiras tikai par 4 punktiem. Nīderlandes kopu saraksta apakšā ir kopas *IKT, komunikācija, prezentēšana* ar atšķirību 23 punkti.

Eiropā atšķirības starp kopām ir mazākas. Visaugstāk vērtēta kopa *Radošums*, kurai seko *mūžizglītība*, *starpkultūru prasmes un daudzveidība* un *IKT kā pēdējā*.

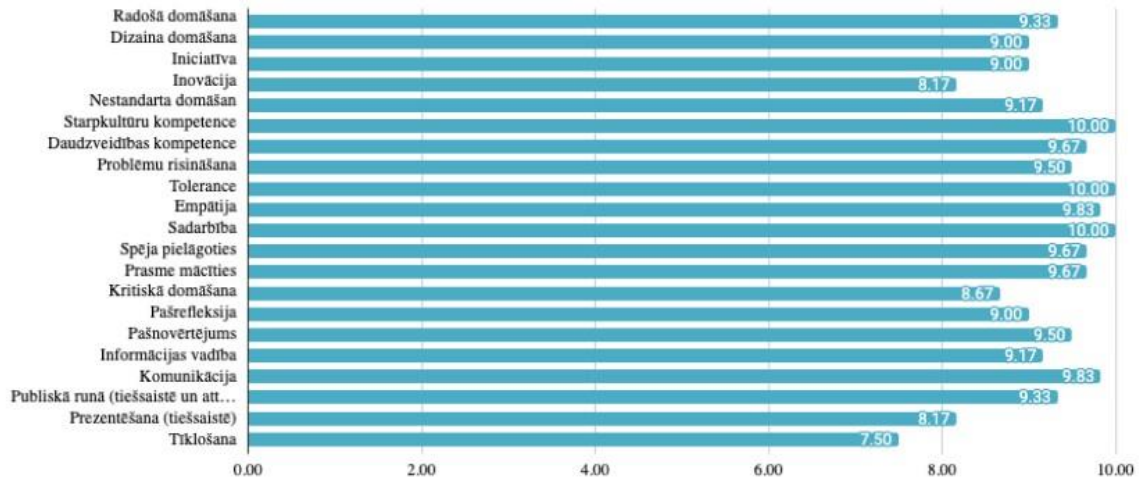

Attēls 26. Kopu indikatoru salīdzinājums starp Nīderlandi un citām ES valstīm (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

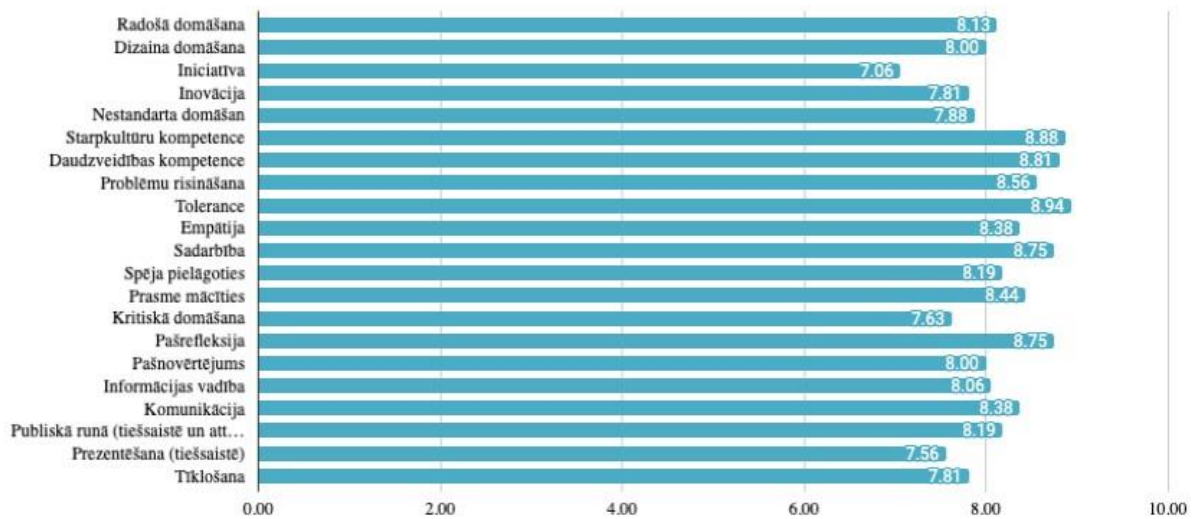
6. APTAUJAS REZULTĀTI – SPĀNIJA

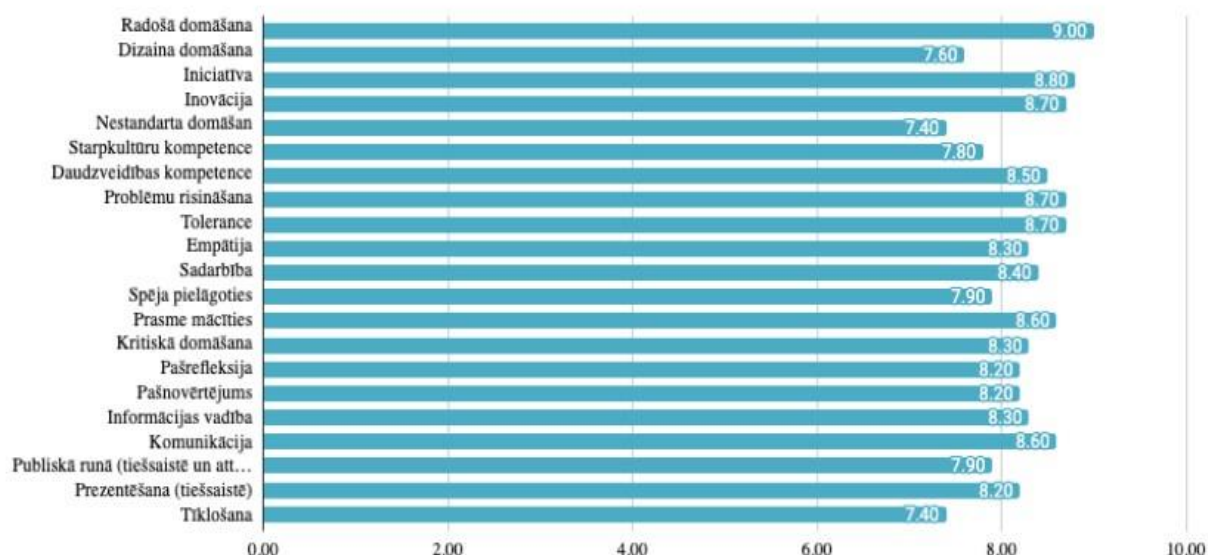
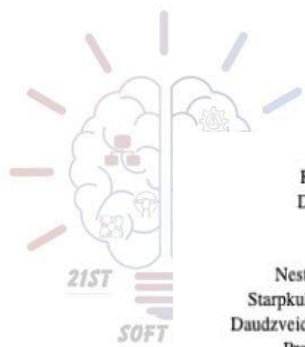
6.1. Spānijas mērā grupu atbildes

Attēls 27. Spānijas skolotāju atbildes (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Attēls 28. Spānijas izglītības guvēju atbildes (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

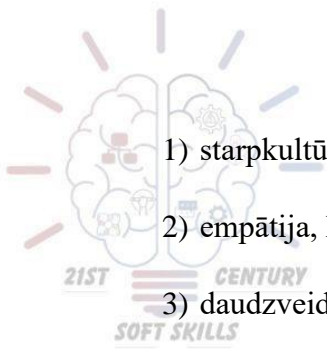

Attēls 29. Spānijas nozares uzņēmumu pārstāvju atbildes (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Aptauja liecina, ka būtiskākās prasmes skolotāju skatījumā ir *starpkultūru prasmes*, *tolerance* un *sadarbība*, šīs prasmes ir saņēmušas vienādu vērtējumu. Šīs prasmes uzņēmumu pārstāvji nevērtē tik augstu, bet vērtē līdzīgi kā izglītības guvēji. Skolotāji *empātiju* un *komunikāciju* uzskata par vienlīdz svarīgām prasmēm, novietojot otrajā vietā. Interesanti ir tas, ka *tīklošana*, kas atspoguļo *sadarbību* digitālajā vidē, ir vismazāk svarīgā vispārīgā prasme spāņu skolotāju skatījumā, kā arī uzņēmumu pārstāvju skatījumā. Arī uzņēmumu pārstāvji augstu vērtē *sadarbību*, nevis *tīklošanu*, bet ne ar tik būtisku atšķirību kā skolotāji un izglītības guvēji. Interesanti ir arī tas, ka *starpkultūru prasmes* uzņēmumu vidē tiek vērtētas zemu, bet kā izglītības guvēji, tā skolotāji ir novērtējuši Top 5, skolotājiem pat pirmajā vietā.

Skolotāju sniegtajā vērtējumā 5 populārākās prasmes atspoguļo viņu ikdienas mācīšanas problēmas un atklāj viņu iekšējās vajadzības pēc profesionālās pilnveides, un skolas starptautisko vidi. Šīs prasmes ir:

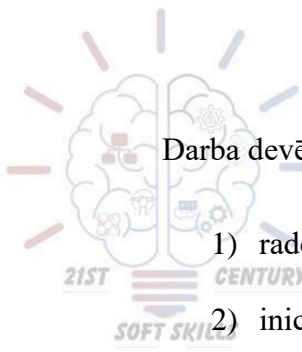
- 1) starpkultūru prasmes, tolerance, sadarbība;
- 2) empātija, komunikācija;
- 3) daudzveidības kompetence, spēja pielāgoties;
- 4) problēmu risināšana / pašvērtēšana;
- 5) radošā domāšana, publiskā runa.

Izglītības guvēju visaugstāk novērtētās prasmes skolotajos norāda uz līdzīgu viedokli, ja runa ir par *pielāgošanos* un *atšķirību* risināšanu. Tādēļ, šķiet, ka izglītības guvēji novērtē skolotājus, kuri ir tendēti uz pārdomām un sadarbību:

- 1) tolerance;
- 2) starpkultūru prasmes;
- 3) daudzveidības kompetence;
- 4) sadarbība, pašrefleksija;
- 5) problēmu risināšana.

Izglītības guvēju viedoklis pamatojas viņu pieredzē, komunicējot ar skolotājiem, šķiet ka izglītības guvējiem, tā arī skolotājiem Spānijā ir līdzīgas intereses un viņi viens otru saprot.

Kad nozares uzņēmuma pārstāvji izvērtē PI skolotājiem nepieciešamās prasmes, viņi tās profesionālās izglītības jomā redz kopumā, jo sadarbojas gan ar izglītības guvējiem kā praktikantiem, kuri izmanto vispārīgās prasmes PI jomā, un skolotājiem kā skolu kontaktpersonām, kas saistīti ar izglītības guvēju profesionālo apmācību.

Darba devēju Tops:

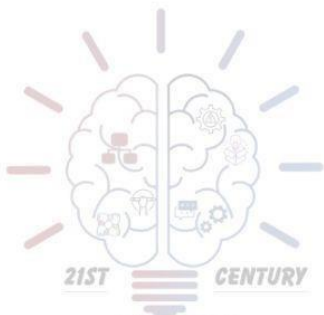
- 1) radošā domāšana;
- 2) iniciatīva;
- 3) inovācija, problēmu risināšana, tolerance;
- 4) daudzveidības kompetence.
- 5) Problēmu risināšana

Tolerance ir viena no prasmēm, kas izceļas. Visas mērķauditorijas šo prasmi piedāvā Top 3, parādot, cik tā ir svarīga. *Problēmu risināšana* arī ir ierindota visu mērķa auditoriju Top 5. Visas trīs pārstāvju grupas savā Top 5 novērtējušas arī *daudzveidības kompetence*, skolotāji un izglītības guvēji savu Top 3 papildina arī ar *starpkultūru kompetenci*, kas liecina par viņu nepieciešamību pēc prasmēm strādāt ar dažādiem cilvēkiem starpkultūru vidē.

Izglītības guvēju vidējais prasmju vērtējums ir 8,30 un prasmes virs vidējā, kas nav iekļautas Top 5: *tolerance, empātija, sadarbība, mācīšanās mācīties, pašrefleksija un komunikācija*.

Nozares uzņēmumu vidējais prasmju vērtējums ir 8,30 un prasmes virs vidējā, kas nav iekļautas Top 5: *problēmu risināšana, tolerance, empātija, sadarbība, mācīšanās mācīties, pašrefleksija, informācijas pārvaldīšana un komunikācija*.

Spānijā veiktās aptaujas dati liecina par viedokļu līdzību starp skolotājiem, izglītības guvējiem un nozares uzņēmumiem. Prasmju vidējo vērtējumu veido atšķirības starp 0,7 un 2,2. Tas uzrāda līdzīgu rezultātu.

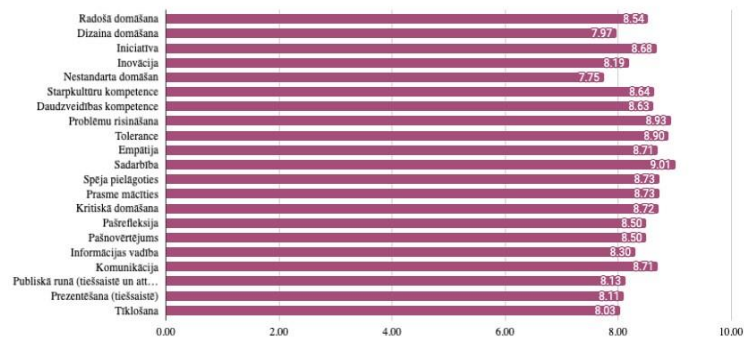
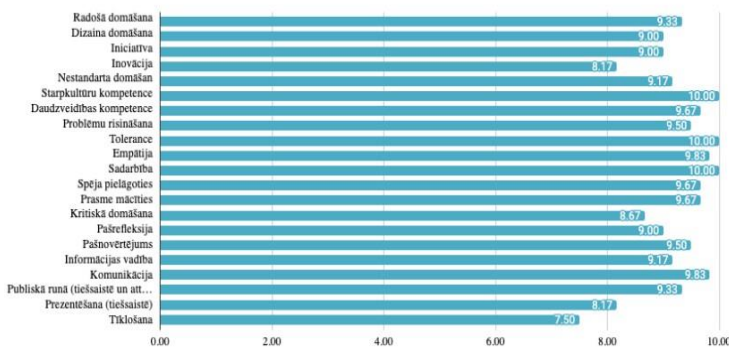

6.2. Atbildes no mērķa grupām Spānijā un Eiropā

6.2.1. Skolotāji

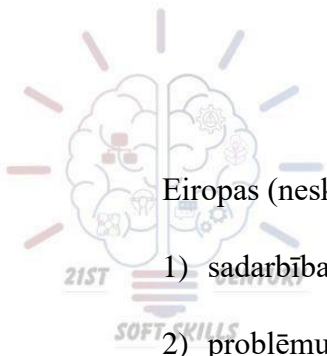
Vidēji Eiropas skolotāju dotais vērtējums ir zemāks kā Spānijā, vidējais rādītājs Spānijā ir 9,25, savukārt Eiropā (neskaitot Spāniju) 8,5. Spāņu skolotāji vērtē prasmes augstāk, reizēm pat ar vidējo vērtējumu 10, salīdzinot ar Eiropu (neskaitot Spāniju) skolotāju vērtējumā, kurā nav par vidējā vērtējuma virs 9 nevienai prasmei.

Attēls 30. Spānijas un citu ES valstu skolotāju indikatoru salīdzinājums (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Spānijas skolotāju Top 5 prasmes ir:

- 1) starpkultūru prasmes, tolerance, sadarbība;
- 2) empātija, komunikācija;
- 3) daudzveidības kompetence, spēja pielāgoties;
- 4) Problēmu risināšana, pašvērtēšana;
- 5) radošā domāšana, publiskā runa.

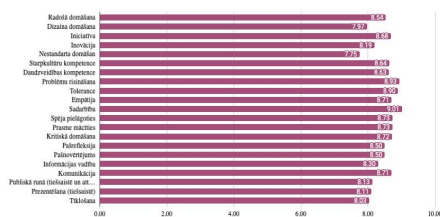
Eiropas (neskaitot Spāniju) skolotāju Top 5 prasmes ir:

- 1) sadarbība;
- 2) problēmu risināšana;
- 3) tolerance;
- 4) spēja pielāgoties, mācīšanās mācīties;
- 5) kritiskā domāšana.

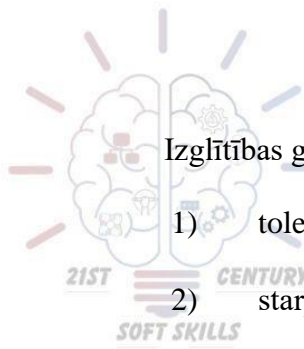
Salīdzinot prasmju vērtējumu Spānijā un pārējā Eiropā, ir dažas līdzības. Skolotāji vērtē *toleranci* un *problēmu risināšanu* savā Top 5. Salīdzinot ar to, pārējais izvērtējums būtiski atšķiras. Spānija, šķiet, parāda, cik izteikti starpkultūru vidē ir skolotāju respondenti. Viņi novērtē vispārīgās prasmes kā *tolerance*, *starpkultūru prasmes*, *daudzveidības kompetenci* un *empātiju*. Tas liecina, ka tas ir skolotāju dienas kārtībā. Vide Spānijā, jo īpaši Tenerifē, ir starptautiska. Tāpēc iekļaujoša izglītība viesiem ir vissvarīgākā. Kopumā skatoties uz Spānijas skolotāju prasmju vērtējumu, tomēr var saskatīt, ka viņiem ir līdzīgs viedoklis kā Eiropā.

6.2.2. Izglītības guvēji

Tā pat kā skolotāju auditorijā, Eiropas izglītības guvēju sniegtie vērtējumi ir nedaudz zemāki, kā Spānijas izglītības guvējiem. Spānijas izglītības guvēju vidējais vērtējums ir 8,20, bet Eiropas 7,88.

Attēls 31. Spānijas un citu ES valstu izglītības guvēju indikatoru salīdzinājums (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Izglītības guvēju Top 5 prasmes Spānijā:

- 1) tolerance;
- 2) starpkultūru prasmes;
- 3) daudzveidības kompetence;
- 4) sadarbība, pašrefleksija;
- 5) problēmu risināšana.

Eiropas (bez Spānijas) izglītības guvēju Top 5 vērtētākās prasmes:

- 1) sadarbība;
- 2) tolerance;
- 3) spēja pielāgoties, komunikācija;
- 4) problēmu risināšana;
- 5) empātija.

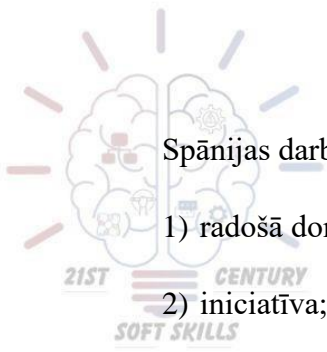
Izglītības guvēji Spānijā domā līdzīgi, kā izglītības guvēji citviet Eiropā. Viņu Top 5 ir 3 kopīgas prasmes. *Tolerance*, *sadarbība* un *problēmu risināšana*. Atkal, var redzēt, ka spāņu respondenti ir starptautiskā vidē, vērtējot iekļaujošās prasmes visaugstāk.

6.2.3. Nozares uzņēmumi

Tā pat, kā ar izglītības guvēju un skolotāju atbildēm, arī nozares uzņēmumi Eiropā vidēji vērtē prasmes zemāk, kā Spānijas respondenti. Spāņu uzņēmumu vidējais vērtējums ir 8,26, Eiropas vidējais vērtējums 8,06.

Attēls 31. Spānijas un citu ES valstu nozares uzņēmumu pārstāvju indikatoru salīdzinājums (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

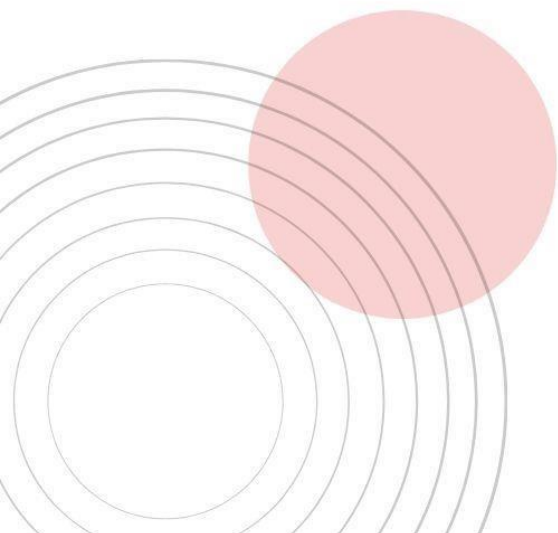
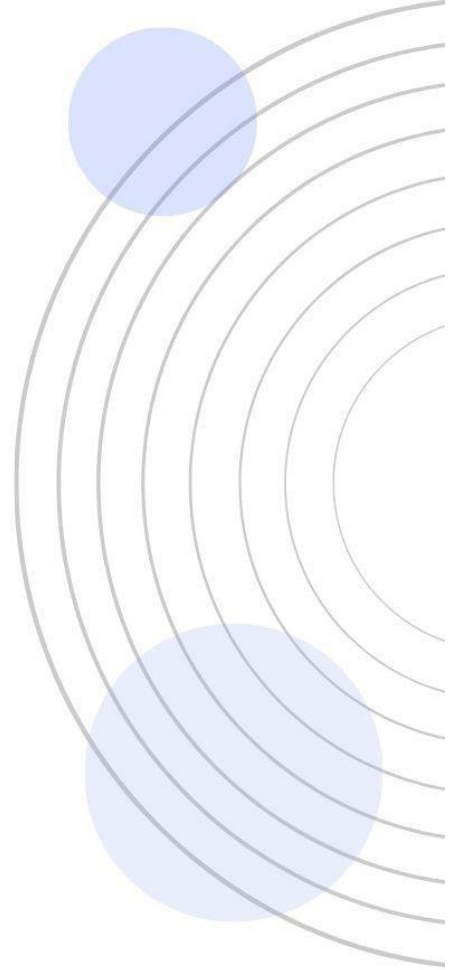
Spānijas darba devēju Tops ir:

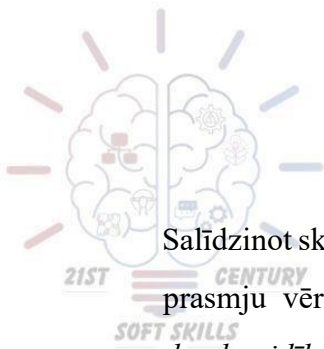
- 1) radošā domāšana;
- 2) iniciatīva;
- 3) inovācija, problēmu risināšana, tolerance;
- 4) mācīšanās mācīties, komunikācija;
- 5) daudzveidību kompetence.

Darba devēji Eiropā:

- 1) empātija;
- 2) sadarbība;
- 3) komunikācija;
- 4) iniciatīva;
- 5) pašrefleksija.

Kopīgās prasmes, kas parādās abos Topos, ir *komunikācija* un *iniciatīva*. Spānijā prasmes, kas novērtētas Top 5, ietver *toleranci* un *dažādības kompetenci*, ko var pieskatīt pie ekskluzīvām prasmēm. Pārējie atšķiras. Tas liecina, ka Spānijā un Eiropā pastāv līdzības, izņemot saistībā ar *starpkultūru daudzveidību*, kas ir arī prasme, ko novērtē uzņēmumi Spānijā, bet ne uzņēmumi pārējā Eiropā. Parādīt, ka darba devēji Spānijā vairāk atspoguļo divu pārējo mērķa auditoriju viedokli nekā citu darba devēju Eiropā viedokli, vienlaikus joprojām novērtējot līdzīgas kompetences.

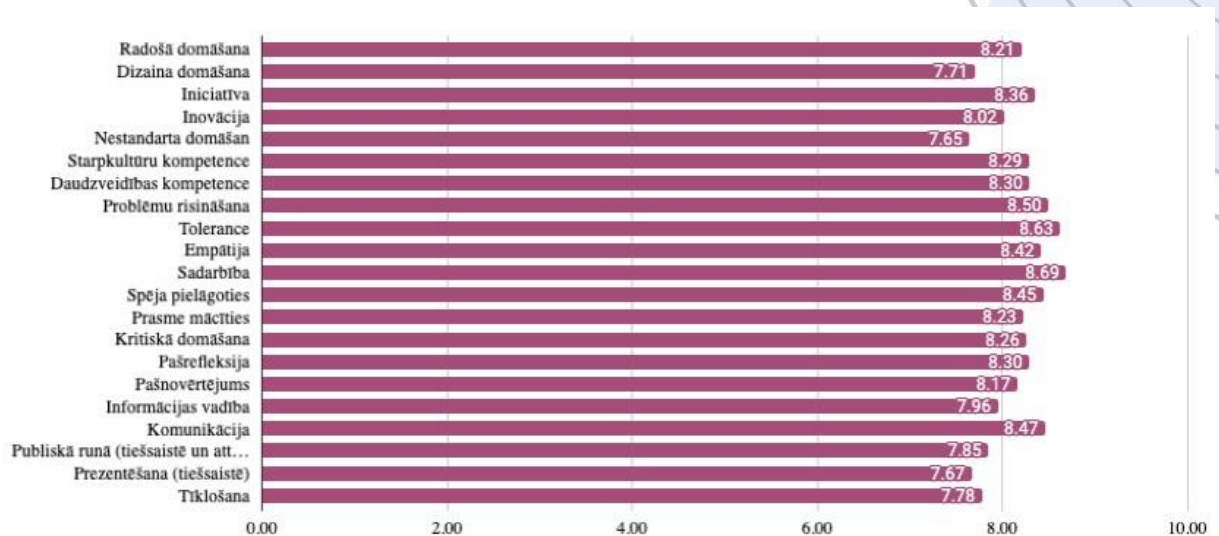

6.2.4. Visas mērķa auditorijas Spānijā un citur Eiropā

Salīdzinot skaitļus Spānijas un Eiropas rezultātos, tas ir redzams visu mērķa auditoriju vispārīgo prasmju vērtējumos. Spānijas mērķauditorija ir piešķirusi lielāku vērtību *starpkultūru un daudzveidības prasmes*, novērtējot šīs prasmes pat aukstāk kā respondenti pārējā Eiropā.

Spānijā prasmes parasti tiek novērtētas nedaudz augstāk kā pārējā Eiropā. Augstākā vērtība ir 9,25, bet Eiropā 8,5. Zemākā vērtība ir 8,20, bet Eiropā 7,88.

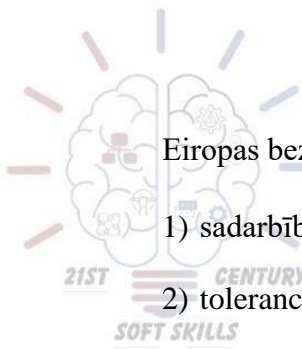
Attēls 32. Spānijas aptaujas indikatoru kopsavilkums visas mērķa grupās (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Attēls 33. Citu ES valstu aptaujas indikatoru kopsavilkums visas mērķa grupās (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Kopējais visu mērķa grupu Top Spānijā ir:

- 1) komunikācija;
- 2) daudzveidības kompetence, tolerance, pašrefleksija;
- 3) problēmu risināšana;
- 4) radošā domāšana;
- 5) informācijas pārvaldīšana.

Eiropas bez Spānijas Top:

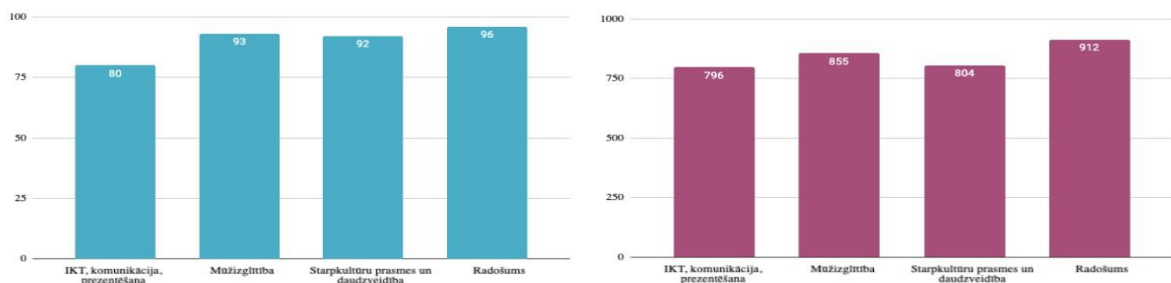
- 1) sadarbība;
- 2) tolerance;
- 3) empātija;
- 4) komunikācija;
- 5) problēmu risināšana.

Komunikācija, tolerance un problēmu risināšana ir Top prasmes, kas atrodamas gan Spānijas, gan Eiropas Top 5 sarakstā. Pārējās Top 5 prasmes atšķiras. Spānijā *daudzveidības kompetence, radošā domāšana un informācijas pārvaldīšana* neiekļūst Top 5. Salīdzinot ar *sadarbība, empātija un problēmu risināšana*, kas neiekļūst Eiropas prasmju Top 5.

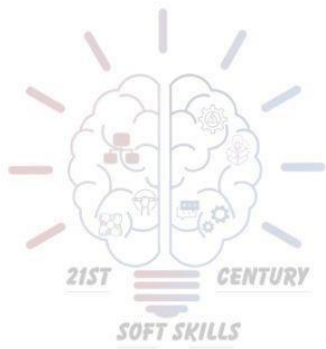
Visās Topa prasmes parādās kopīgās iezīmes, bet, jau atkal, Spānijā iezīmējas *starpkultūru un tolerances* prasmju būtiskums.

6.2.5. Prasmju grupas jeb “prasmju kopas”

Kad vērtē prasmju grupas jeb “kopas”, spāņu respondenti novērtēja līdzīgi kā pārējā Eiropā. Prioritāte piešķirta *radošumam*, kam seko *mūžizglītības prasmes*. Tad var redzēt nelielu atšķirību, kas caurstrāvo visu vērtējumu. Spānijas respondenti novērtē *starpkultūru prasmes un daudzveidību* kā trešo, un gandrīz tik pat svarīgu kā otras divas Top prasmes. Salīdzinot ar pārējo Eiropu, kura piešķir lielāku vērtību *IKT, komunikācijas, prezentēšanas* un tikai tad *starpkultūru prasmēm un daudzveidībai*. Šis var parādīt atšķirības vērtībās, bet, kā parādīts un pieminēs, kopas ir līdzīgas pārējai Eiropai.

Attēls 34. Spānijas un citu Eiropas valstu kopu salīdzinājums (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

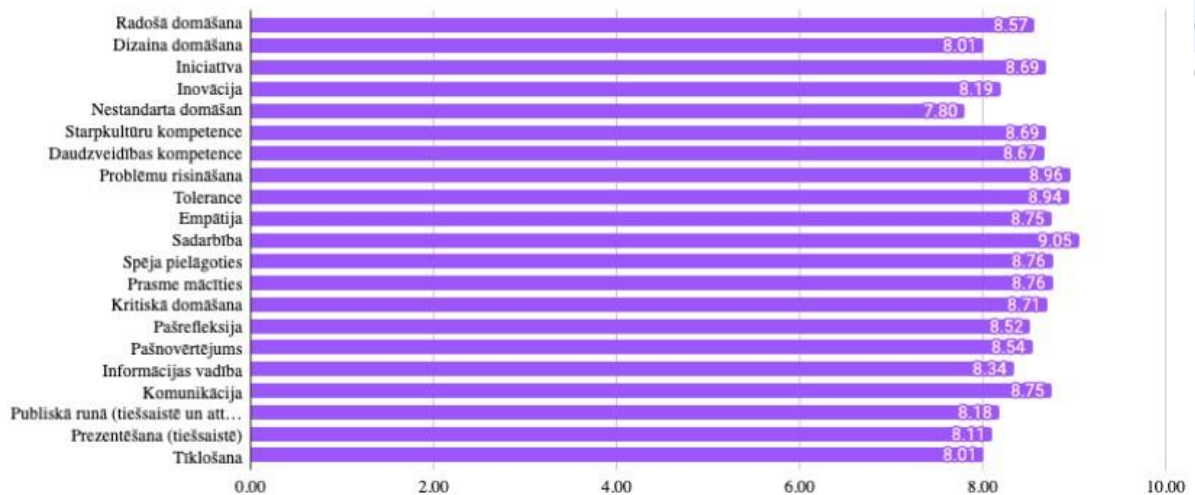

7. APTAUJAS REZULTĀTI

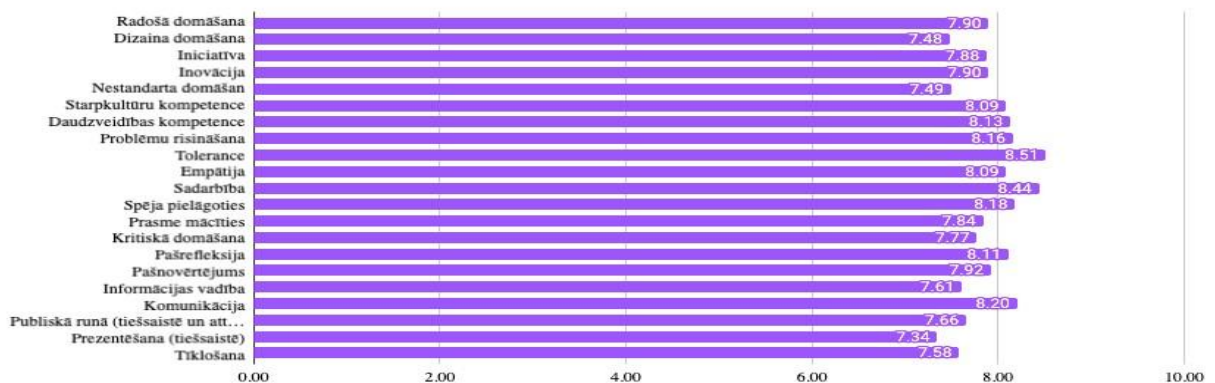
7.1. Visu mērķa grupu atbildes

Aptauja parāda, ka skolotāju skatījumā pati būtiskākā prasmē ir *sadarbība*. *Sadarbība* ir otra novērtētākā prasme izglītības guvēju skatījumā un ir starp prasmēm, kuras novērtē uzņēmumu pārstāvji. *Sadarbība* ir arī vienīgā prasme, kura ir kopīga visu mērķa auditoriju Top 5.

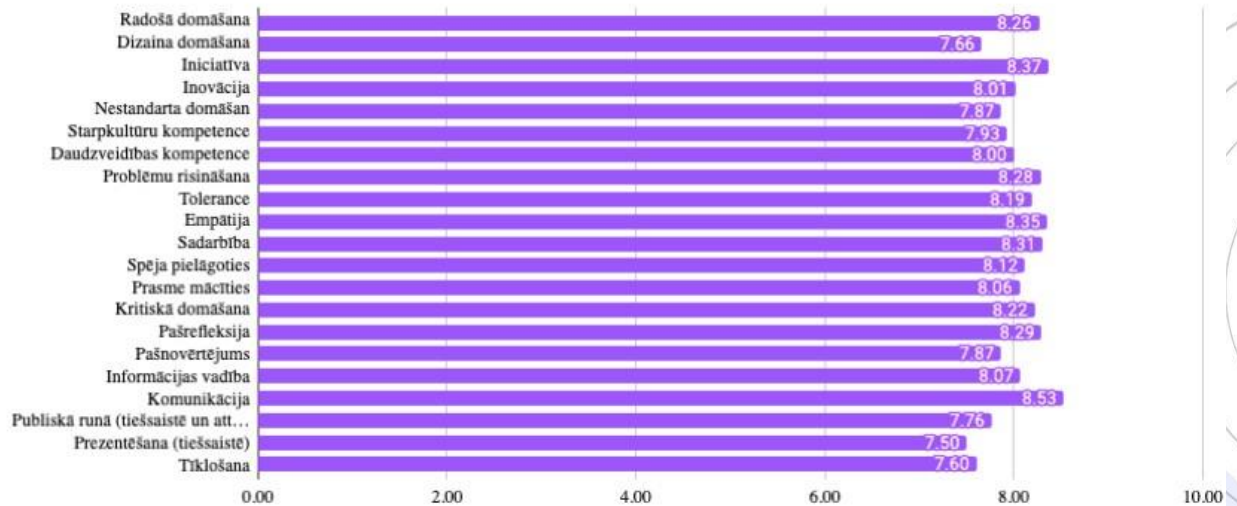
Toleranci izglītības guvēji ievieto pirmajā vietā, runājot par skolotāju vispārīgajām prasmēm. Paši skolotāji *toleranci* ierindo kā trešo svarīgāko prasmi, savukārt nozares uzņēmumu pārstāvji šo prasmi neredz kā prioritāti. Viņu skatījumā pati būtiskākā prasme PI ir *komunikācija*, tā pat arī izglītības guvējiem un skolotājiem tā ir starp 5 svarīgākajām prasmēm.

Attēls 35. Atbildes no visiem respondentiem – skolotāji (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Attēls 36. Atbildes no visiem respondentiem – izglītības guvēji (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

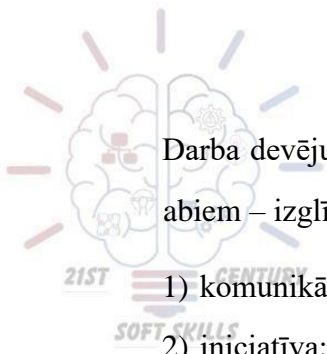
Attēls 37. Atbildes no visiem respondentiem – nozares uzņēmumu pārstāvji (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Skolotāju pašu būtiskāko Top 5, atspoguļojot viņu nepieciešamību pēc attīstības, sastāda:

- 1) sadarbība;
- 2) problēmu risināšana;
- 3) tolerance;
- 4) / 5) spēja pielāgoties / mācīšanās mācīties.

Izglītības guvēji, vērtējot prasmes, kurām PI būtu jāparādās vairāk, snieguši šādu vērtējumu:

- 1) tolerance;
- 2) sadarbība;
- 3) komunikācija;
- 4) spēja pielāgoties;
- 5) problēmu risināšana.

Darba devēju Top 5 iekļauj prasmes, kuras ir būtiska PI kopumā, jo uzņēmumi sadarbojas ar abiem – izglītības guvējiem kā praktikantiem un PI skolotājiem:

- 1) komunikācija;
- 2) iniciatīva;
- 3) empātija; 4) sadarbība;
- 5) pašrefleksija.

Skolotāju un izglītības guvēju Top prasmes ir līdzīgas, patiesībā, vienīgās prasmēs, kuras parādās vienā, bet neparādās otrā Top, ir *mācīšanās mācīties* un *komunikācija*. Darba devēju Topu veido citas prasmes – *iniciatīva*, *empātija*, *pašrefleksija*. Tomēr, *empātija* līdz ar *komunikāciju*, ir tieši pēc Top 5 skolotāju vērtējumā.

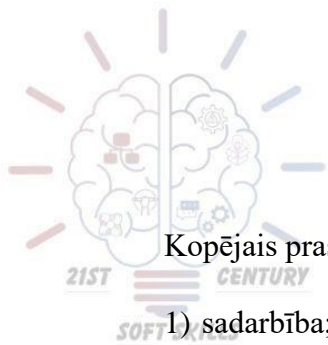
Skatot prasmes plašāk, mēs varam redzēt, kuras prasmes tiek vērtētas augsti, bet nav iekļautas Topā. Skolotāji vidēji vērtē prasmes ar 8,53. *Pašrefleksija* un *iniciatīva*, kas ir darba devēju Topā, ir virs skolotāju vidējā vērtējuma.

Izglītības guvēju vidējais vērtējums ir 7,92 un starp prasmēm, kas vērtētas virs vidējā, ir – *empātijai*, kurai ir augsta vērtība arī skolotāju un nozares uzņēmumu skatījumā. Kā skolotāji, tā arī izglītības guvēji augsti novērtējuši *starpkultūru un daudzveidības prasmes*. Izglītības guvēji augsti novērtē *pašrefleksiju* un tā parādās arī darba devēju prasmju Top 5.

Nozares uzņēmumu vidējais vērtējums ir 8,06, prasmes virs vidējā ir *radošā domāšana*, tā pat kā skolotājiem, *problēmu risināšana*, kas ir abu – skolotāju un izglītības guvēju Topā, tā pat kā *tolerance*, *spēja pielāgoties*, kas ir skolotāju Topā un *kritiskā domāšana*, kas ir virs skolotāju vidējā vērtējuma.

Aptauja parāda lielu viedokļu dažādību – prasmju vidējo vērtējumu veido liela vērtējumu dažādība par prasmi no 2-10.

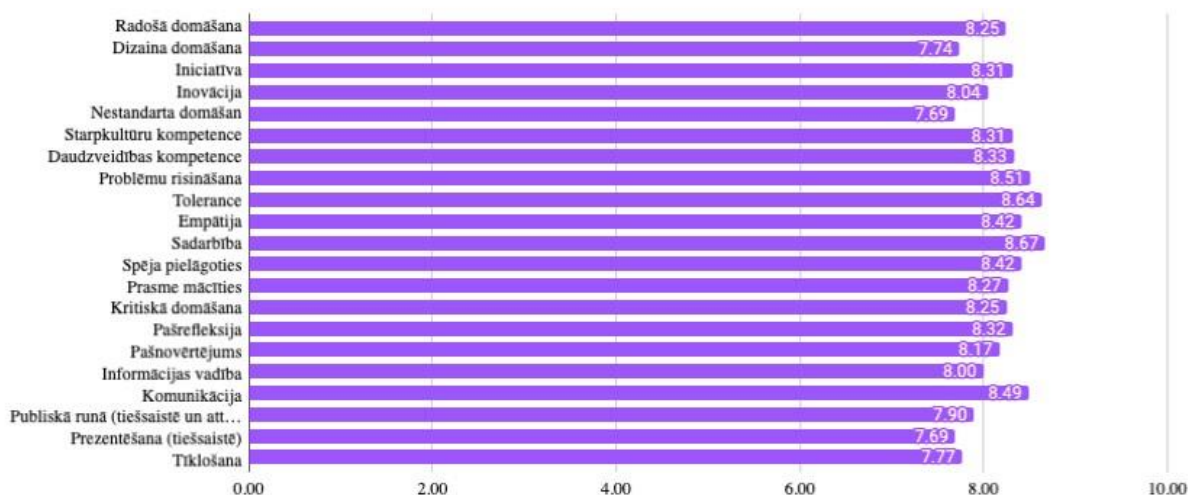
7.2. Visās mērķa auditorijās

Kopējais prasmju Tops visās mērķa grupās ir:

- 1) sadarbība;
- 2) tolerance;
- 3) problēmu risināšana;
- 4) komunikācija;
- 5) empātija / spēja pielāgoties.

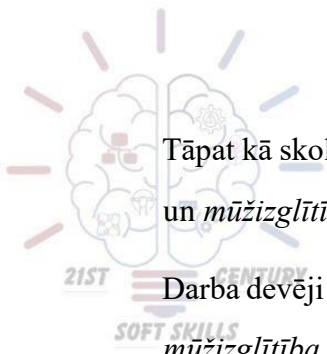
Šis Tops parāda visu mērķa auditoriju viedokli – skolotāji, izglītības guvēji un nozares uzņēmumu pārstāvji. Kopumā *sadarbība* ir visaugstāk novērtētā prasme. *Tolerance, problēmu risināšana* un *komunikācija*. Piektajā vietā ir divas prasmes ar identisku vērtējumu – *empātija* un *spēja pielāgoties*.

Attēls 38. Visu respondent atbildes – kopējais (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

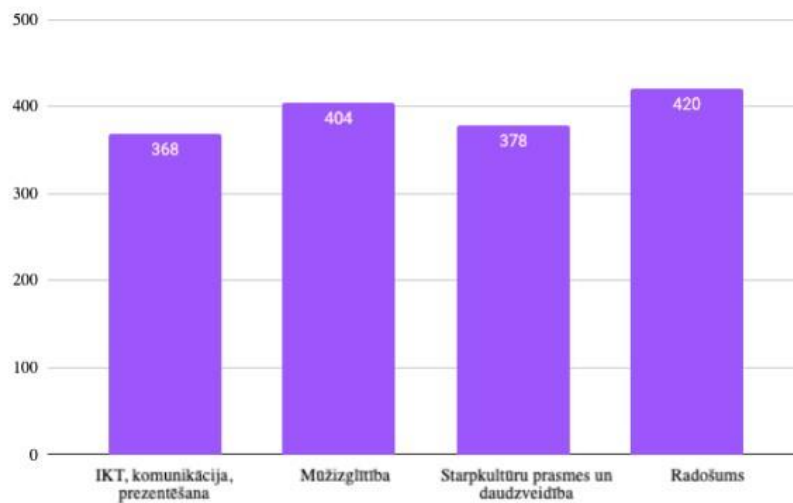
7.3. Prasmju grupas jeb “kopas”

Papildus nozīmīguma novērtēšanai, respondentiem tika lūgts izvērtēt prasmju grupas jeb “kopas”. Skolotāji priekšroku deva *radošumam*, kam sekoja *mūžizglītība*, tad *starpkultūru prasmes* un *daudzveidība* un *visbeidzot IKT, komunikācija un prezentēšana*. Interesanti, ka prasmes, kas saistītas ar *radošumu*, ļoti augstu novērtēja skolotāji, bet tās nebija Top 5. *Mūžizglītība* kā augsti vērtētu kopu, reprezentē prasme *mācīšanās mācīties*.

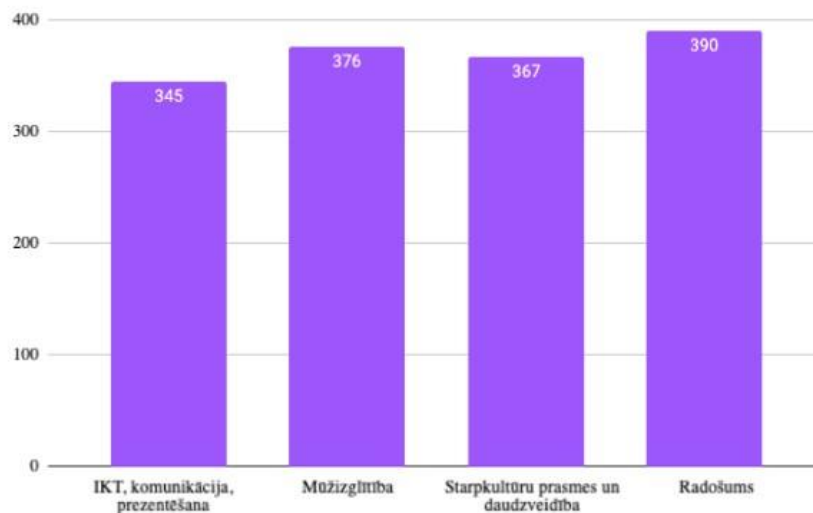

Tāpat kā skolotāji, arī izglītības guvēji kā prioritātes ir ierindojuši kompetenču kopas *radošums* un *mūžizglītība*. No šīm grupām atsevišķas prasmes, lai arī augsti vērtētas, neparādās Topā.

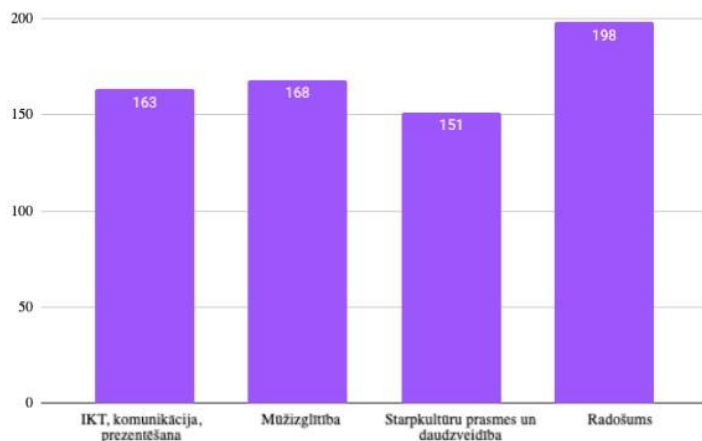
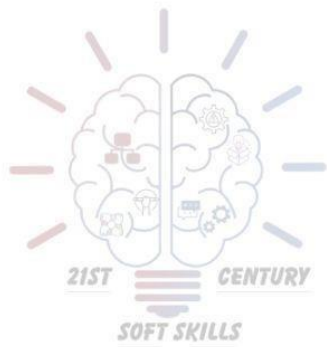
Darba devēji ar lielāku vērtējuma atšķirību ir ierindojuši *radošumu* kā svarīgāko grupu. Tai seko *mūžizglītība*, pieskaņojot skolotāju un izglītības guvēju izvēlei. No šīm grupām Top prasmes uzņēmuma pārstāvjiem ir *iniciatīva* un *pašrefleksija*.

Attēls 39. Skolotāju prasmju kopu vērtējums. (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

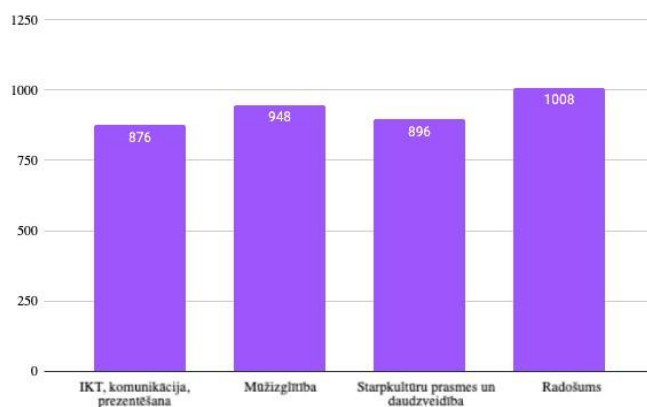

Attēls 40. Izglītības guvēju prasmju kopu vērtējums. (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Attēls 41. Uzņēmumu pārstāvju prasmju kopu vērtējums. (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

Radošums ir augstāk vērtētā prasmju kopa, tai seko *mūzizglītība*. Pirmo divu kopu izvēle ir kopīga visām mērķa grupām. Skolotāji un izglītības guvēji *starpkultūru un daudzveidības prasmes* ir ierindojuši kā trešo svarīgāko grupu, savukārt uzņēmumi virs *starpkultūru prasmes un daudzveidības*, kā prioritāru nosaka *IKT, komunikācijas un prezentēšanas* kopu, kopsummā *starpkultūru prasmes un daudzveidību* ierindojot trešajā vietā un *IKT, komunikācijas un prezentēšanu* ceturtajā.

Attēls 42. Prasmju kopu vērtējums visas mērķa grupās. (Avots: atbilstoši anketas rezultātiem)

8. SECINĀJUMI NO APTAUJAS

Pētījums tika veikts Erasmus+ projekta “21. gadsimta vispārīgās prasmes PI skolotājiem Nr. 2020-1-LV01-KA202-077561 ietvaros. Pētījuma mērķis bija noteikt piecas būtiskākās 21. gadsimta vispārīgās prasmēs, kuras visvairāk nepieciešamas PI. Turpmākajos projekta intelektuālajos rezultātos ir paredzēts koncentrēties uz piecām būtiskākajām 21. gadsimta vispārīgajām prasmēm.

Lai noskaidrotu, kuras prasmes PI ir pašas nepieciešamākās, tika veikta aptauja. Aptaujā tika aicinātas piedalīties PI iesaistītās pusēs – izglītības guvēji, pedagogi un darba devēji. Darba devēju vidū tika uzrunāta tie uzņēmumi, kuri sadarbojas ar PI izglītības iestādēm, un ir pazīstami ar PI vidi.

Ņemot vērā pētījuma ierobežojumus, mērķa grupas tika iesaistītas projekta valstīs, kā arī valstīs ārpus projekta konsorcijs. Pētījuma rezultātus veido 373 atbildes, kas ir izturējušas kvalitātes kritērijus.

Apvienojot visu mērķa grupu – skolotāji, izglītības guvēji, nozares uzņēmumu pārstāvji no visām pētījumā aptvertajām valstīm – Latvijas, Nīderlandes un Spānijas (Tenerifes) un valstīm ārpus konsorcijs, rezultātus, piecas būtiskākās prasmes atbilstoši novērtējumam ir: 1) sadarbība;

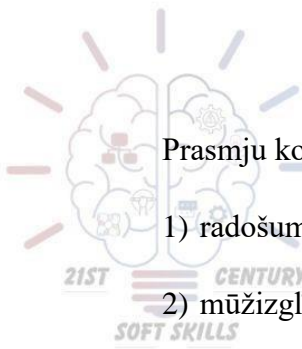
2) tolerance;

3) problēmu risināšana;

4) komunikācija;

5) empātija/ spēja pielāgoties.

Piekto vietu ieņem 2 prasmes ar vienādiem novērtējumiem – empātija un spēja pielāgoties.

Prasmju kopas tika novērtētas šādi:

- 1) radošums;
- 2) mūžizglītība;
- 3) starpkultūru kompetence un daudzveidība;
- 4) IKT, komunikācija un prezentēšana.

Salīdzinot, prasmju saistību ar kopām, varam redzēt, ka prasmes, kuras veido Top 5, nav pārstāvētas visaugstāk novērtētajās prasmju kopās – *starpkultūru prasmes* un *daudzveidība*. *Komunikācija*, kas ir Top 5, ir saistīta ar viszemāk novērtēto prasmju grupu – IKT, komunikācija un prezentēšana. Šis sadalījums parāda, ka respondenti prasmes vērtējuši vispārēji pēc to individuālās nozīmes, nevis izvērtējot to piederību kopām.

TOP 5 prasmes :

1. Sadarbība
2. Tolerance
3. Problēmu risināšana
4. Komunikācija
5. / 6. Empātija/ Pielāgošanās spēja

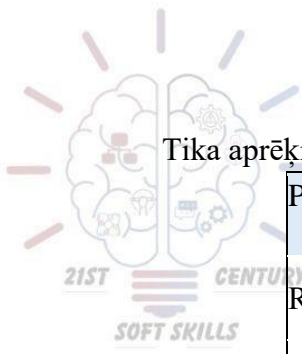
Prasmju kopu kategorijas :

1. Radošums
2. Mūžizglītība
3. **Starpkultūru prasmes un daudzveidība**
4. IKT, komunikācija un prezentācija

Attēls 43. Top prasmju un kopu vērtējums (Avots: atbilstoši aptaujas anketai)

Lai noteiktu 5 būtiskākās vispārīgās prasmes, tika ņemts vērā gan prasmju individuālais vērtējums, gan kopu vērtējums. Aprēķinos tika izmantots prasmju novērtējuma un kopu punktu koeficientu. Sekojoši, aprēķini tika veikti, lai noteiktu kopu punktu koeficientu “C”.

«C»= *Kopas punkti / respondentu skaits*

Tika aprēķināti koeficienti prasmju kopām:

Prasmju kopa	Punkti	«C»
Radošums	1008	2,70
Mūžizglītība	948	2,54
Starpkultūru kompetence un daudzveidība	896	2,40
IKT, komunikācija un prezentēšana	876	2,35

Tabula 02. Top 5 Prasmju kopu koeficients (Avots : Atbilstoši aptaujas rezultātiem)

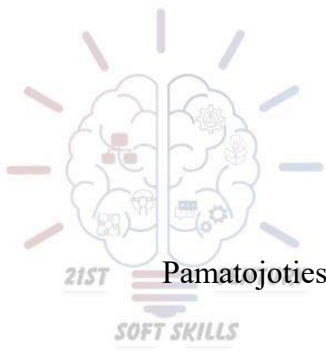

Lai noteiktu gala rezultātus prasmēm, tika izmantota šāda formula:

$$\text{Prasmes vērtējums} = \text{katras prasmes punkti} + (\text{katras prasmes punkti} \times C)$$

Sadarbība	=8,67+8,67*2,40	29,50
Tolerance	=8,64+8,64*2,40	29,39
Problēmu risināšana	=8,51+8,51*2,40	28,95
Komunikācija	=8,49+8,49*2,35	28,43
Spēja pielāgoties	=8,42+8,42*2,40	28,65
Empātija	=8,42+8,42*2,40	28,65
Dažādība	=8,33+8,33*2,40	28,34
Pašrefleksija	=8,32+8,32*2,54	29,47
Iniciatīva	=8,31+8,31*2,70	30,77
Starpkultūru kompetence	=8,31+8,31*2,40	28,27
Mācīšanās mācīties	=8,27+8,27*2,54	29,29
Radošā domāšana	=8,25+8,25*2,70	30,54
Kritiskā domāšana	=8,25+8,25*2,54	29,22
Pašnovērtējums	=8,17+8,17*2,54	28,93
Inovācijas	=8,04+8,04*2,70	29,77
Informācijas pārvaldība	=8+8*2,35	26,79
Publiska uzstāšanās (tiešsaistē un klātienē)	=7,9+7,9*2,35	26,45
Tiklošana	=7,77+7,77*2,35	26,02
Dizaina domāšana	=7,74+7,74*2,70	28,66
Nestandarta domāšana	=7,69+7,69*2,70	28,47
Prezentēšana (tiešsaistē)	=7,69+7,69*2,35	25,75

Tabula 03. Prasmju vērtējums. (Avots : Atbilstoši aptaujas rezultātiem)

Pamatojoties uz aprēķiniem, tika noteiktas Top 5 prasmes.

21. gadsimta vispārīgo prasmju

Top 5

1. Iniciatīva
2. Radošā domāšana
3. Inovācijas
4. Sadarbība
5. Pašnovērtēšana

Tabula 04. 21.gadsimta vispārīgo prasmju Top 5 (Avots : Atbilstoši aptaujas rezultātiem)